

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
123. (1188.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3257 ▲
1 amerikai dollár	3,4996 ▲
100 magyar forint	1,5233 ▲

Aktuális 3**Martonyi János Bukarestben**

Martonyi János külügyminiszter ma hivatalos látogatást tesz Bukarestben román partnere, Teodor Baconschi külügyminiszter meghívására – tájékoztatót tegnap a budapesti Külügyminisztérium.

Gazdaság 6**G20: a halogatás fóruma**

A lényeges kérdésekben nem jutott dűlőre a hét végén Torontóban lebonyolított G20 gazdasági fórum. A házigazda, Stephen Harper kanadai miniszterelnök azt a célt tűzte ki a fórum elé, hogy 2013-ig csökkentés a felére államháztartási hiányukat, és 2016-ig állítsák csökkenő pályára GDP-arányos államadósságukat.

Kultúra 8**Terjeszkedik a csúrszínház**

Az esős idő ellenére is nagy sikernek örvendett Miháczán a Csúrszínházi Napok rendezvénysorozat – nyilatkozta lapunknak Szélyes Ferenc szervező. A színművész jövőben egyhetes rendezvénysorozatot szeretne, mert a három nap túl kevésnek bizonyul a változatos programok számára.

Vezércikk 3**Konjunktúra**

Miközben a magyar kormány az nyugati kancelláriák felé, hogy a szlovák szomszédokkal kialakult konfliktus nem rajta múlt, hanem csakis és kizárólag Ficóékon (mert

Salamon Márton László

hiszen lám: a románok nem prűszkölnek még a kettős állampolgárságtól sem), a bukaresti diplomácia viszont a Basescu-érában fokozatosan kialakult nemzetközi elszigeteltséget próbálja elkendőzni a világ szeme elől. ►

Fogatlan oroszlán a lej

*Történelmi mélypontra zuhant a hazai fizetőeszköz az adóemelési tervek miatt***Az euró/lej árfolyam alakulása az elmúlt 5 év alatt**

Forrás: BNR

ÚMSZ grafika

Történelmi mélypontra landolt tegnap a lej, részben a kormány adóemelési tervei miatt, ám a jegybank szakemberei csak pszichológiai sokkról beszélnek, melyet a központi pénzügyintézet képes lesz „kordában tartani”. Határhelyzetbe került a román kormány azzal, hogy szinte utolsó percig halogatta a karcsúsítási intézkedések meghozatalát – vélik az ÚMSZ által megkérdezett szakértők, akik egyetértenek abban, hogy a megszorítási csomag kevesebb áldozattal járt volna, ha a döntéshozók időben lépnek. Így jelenleg a lakosságot sújtja leginkább a hozzáadottérték-adó növelése, mely akár nyolcszázalékos áremelkedést is jelenthet. **6. oldal ►**

Puskabotrány az érettségin

ÚMSZ

► Botránnyosan zajlott az idei érettségi román írásbeli vizsgája, tömegesen puskáztak a diákok. Volt, ahol egy egész kommandós osztag szállt ki, hogy ellenőrizze: valóban meg akarták-e vesztegetni a maturandusok a felügyelő bizottságot. Bukarestből jelentették a legtöbb visszaélést, Székelyföld azonban „tisztának” bizonyult, itt nem derült fény súlyos csalásra. A hagyományos „analóg” módszerek mellett, „digitális” puskát is használtak a delikvenszek, volt, aki sms-ben kért és várt segítséget. A tanárok szerint könnyű, a diákok szerint bonyolult volt az idej tételors. **7. oldal ►**

Árral küzdenek a székelyek

► Sok a „legény a gáton” Székelyföld-szerete: Hargita és Kovászna megyében egyaránt súlyos károkat okoztak az áradá-

sok az elmúlt napokban. Akadok a vasúti forgalom, a közutakon vízátmosások nehezítik a közlekedést. **7. oldal ►**

A víz az utcán hömpölyög, az emberek mentik a menthetőt

Fotó: Veres Nándor

Magyar elnök a rádió élén?

► Ma dönti el a parlament, ki vezeti a következő években a hazai köztelevíziót és rádiót, miután tegnap a két ház szakbizottságai együttes ülésükön meghallgatták azokat a jelölteket, akiket a pártok a két intézmény vezetőtanácsába javasolnak. Az RMDSZ Demeter András István javasolta a rádió vezető testületébe, és ha érvényesül a korábbi koalíciós alku, a volt művelődési államtitkárt az intézmény elnök-vezérigazgatójává választhatják. Megválasztását nehezíti, hogy a vezetőtanácsban az ellenzék többségben van. A köztelevízió élére várhatóan Ada Meseşan, a Demokrata-Liberális Párt jelöltje kerül. **9. oldal ►**

Röviden

Jövő év februárjában tartják az RMDSZ X. kongresszusát

A következő év februárjában tartják az RMDSZ X. kongresszusát – döntötte el a Területi Elnökök Konzultatív Tanácsa. A testület egyetértett a kongresszus helyszínére vonatkozó pályázati kiírással, és elfogadta a kongresszus megrendezésének időpontjára vonatkozó javaslatot is, amelynek értelmében a legfelsőbb döntéshozó fórum tanácskozását 2011. február 26-án és 27-én rendezik meg. Ezt a szövetség „miniparlamentjének”, a Szövetségi Képviselők Tanácsának meg kell erősítenie.

Komorowski nyerte a két lengyel elnökjelölt első televíziós vitáját

Bronislaw Komorowski ügyvezető államfő, a kormányzó jobbközép liberális Polgári Platform államfőjelöltje nyerte meg az első televíziós vitát a lengyel elnökválasztás második fordulójába bejutott másik jelölttel, az ellenzéki, nemzeti konzervatív Jog és Igazságosság elnökével, Jaroslaw Kaczynskival szemben – tűnt ki a közvélemény-kutatási adatokból. Eszerint Komorowski 52 százalékos arányban kekedett felül Kaczynskival szemben.

Magyarozatot követel Moszkva az ipari kémkedés vádjá miatt

Az orosz külügyminisztérium visszautasította azt a berlini vádat, hogy Oroszország erőteljes ipari kémkedést folytat Németországban. Andrej Nyesztyerenko orosz külügyi szóvivő a minisztérium honlapján hétfőn megjelent közleményében úgy fogalmazott, hogy az orosz diplomáciai képviselőkkel szembeni szokásos kifogások gyűjteménye hangzott el Németországban, amelynek elhárítási szolgálatai továbbra is az ország biztonságát fenyegető „kémfészkeknek” tekintik az orosz külképviseleteket.

Aláírták az új EU–amerikai megállapodást a banki adatokról

Aláírták tegnap Brüsszelben az Európai Unió és az Egyesült Államok közti új megállapodást a banki adatok átadásáról a terrorizmus elleni nemzetközi fellépés keretében. A két fél korábban már kötött egyezményt ugyanerről, de azt a dokumentumot az Európai Parlament elutasította. A mostani szerződést az EP-nek még szintén jóvá kell hagynia, de képviselők jelzése szerint ezúttal ennek nem lesz akadálya. A megállapodás hivatalosan lehetővé teszi, hogy Washington használhassa a világ pénzáramlásokat nyilvántartó legnagyobb adatbankjának (SWIFT) több ezer banktól kapott információit.

Lemondott a pedofiliát vizsgáló bizottság Belgiumban

Lemondott tegnap annak a bizottságnak a teljes testülete, amely az egyházon belül elkövetett szexuális visszaéléseket vizsgálta Belgiumban. A nyolc éve működő testület azért lépett vissza megbízatásától, mert a rendőrség a múlt héten példátlanul szigorú razzia keretében házkutatást tartott a belga katolikus egyház székhelyén, a mechelen-brüsszeli főegyházmege központjában, hogy bizonyítékokat szerezzen egyes papok elleni vádak alátámasztására.

Megkezdődött Noriega pere Párizsban

Megkezdődött Manuel Noriega volt panamai elnök pere tegnap a párizsi büntetőbírószáron: a volt diktátort kábítószer-kereskedelemből származó pénzek tisztára mosásával vádolják. Noriega exdiktátort áprilisban adta ki Párizsban az Egyesült Államok, ahol az elmúlt húsz évet kábítószer-kereskedelemből származó pénzek tisztára mosásával vádolják. Noriega exdiktátort áprilisban adta ki Párizsban az Egyesült Államok, ahol az elmúlt húsz évet kábítószer-kereskedelemből származó pénzek tisztára mosásával vádolják.

Irán „atomképes”?

Mahmúd Ahmadinezsád iráni elnök szerint Teherán kész tárgyalni a Nyugattal nukleáris programjáról

Hírösszefoglaló

► Irán visszautasította tegnap az amerikai Központi Hírszerző Ügynökség (CIA) vádját, amely szerint az ország rendelkezik anynyi gyengén dúsított uránnal, hogy két atomfegyvert előállítson. „Az ilyen és ehhez hasonló megnyilatkozások a lélektani hadviselés eszköztárába tartoznak, és az a céljuk, hogy negatív képet alakítsanak ki Irán békés célú atomprogramjáról” – idézte az IRNA hivatalos iráni hírgyűnökség Ramin Mehmanparaszt, a külügyminisztérium szóvivőjét.

„Az amerikai illetékesek és a hírszerző ügynökségek mindenkinél jobban tudják, hogy az iráni atomprogram semmiképpen sem katonai célú – folytatta Mehmanparaszt. – Azok, akik ilyen hamis információkat terjesztenek, el akarják terelni a nemzetközi köz-

vélemény figyelmét azokról az országokról, amelyek valójában birtokolnak atomfegyvert: például a cionista rezsimról, amely az egyik legfőbb veszélyt jelenti a világ biztonságára nézve.”

Mahmúd Ahmadinezsád iráni elnök szerint Teherán kész tárgyalni a Nyugattal nukleáris programjáról, de csak augusztus vége felé. Ahmadinezsád kijelentette: a késleltetéssel az a célja, hogy megbüntesse a nagyhatalmakat az újabb gazdasági szankciókért, és megtanítsa őket arra, hogy miként kell beszélni egy másik nemzettel. Az iráni elnök szeretné, ha a „bécsi csoportot” alkotó Amerikai Egyesült Államok, Oroszország, Franciaország és a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség kiegészülne Brazíliával és Törökországgal, azaz a két ország is részt venne az atomdossziéval kapcsolatos tárgyalásokon. Ahmadinezsád a május-

ban Törökországgal és Brazíliával elért teheráni megállapodás alapján tárgyalna a nagyhatalmakkal az uráncseréről. „A megbeszélések valószínűleg Mordad hónap végén (augusztus 22.), a Ramadán (böjti hónap) közepén kezdődnek majd” – felelte Ahmadinezsád egy sajtótájékoztatón elhangzott kérdésre.

A CIA igazgatója, Leon Panetta vasárnap az ABC televízió *This Week* című műsorában azt mondta, hogy Irán két éven belül akár bevezethető atomfegyverrel is rendelkezhet. Irán többször hangsúlyozta, hogy nukleáris programja kizárólag békés célú. Ennek ellenére az ENSZ Biztonsági Tanácsa (BT) június 9-én újabb szankciókat fogadott el az iszlám köztársaság ellen, az Egyesült Államok és az Európai Unió pedig külön korlátozásokat is életbe léptetett, hogy tovább fokozza a nyomást Teheránra. ◀

Magyar polgármesterek világtalálkozója Gödöllőn

ÚMSZ

► „A gazdasági válság kényszerűség, de egyben esély is arra, hogy felismerjük: a térségbeli országok egymásra vannak utalva, így közöttük nemcsak ajánlatos, hanem kötelező az együttműködés” – jelentette ki Markó Béla miniszterelnök-helyettes tegnap, a Magyar Polgármesterek VIII. Világtalálkozójának zárónapján, Gödöllőn. Az RMDSZ elnöke kiemelte: a térség országai számára alapvetően fontos az Európai Unión belül az együttműködés erősítése, amelyre jó alkalmat teremt, hogy jövőre Magyarország töltheti be az uniós elnökségi posztot. Mint hozzátette, összefogással el kell érni, hogy a közép-kelet-európai országok unión belüli alárendeltségi szerepe megváltozzon. A válság egyik összetevője ugyanis álláspontja szerint éppen abból adódik, hogy az unió nyugati része a csatlakozásnál egyfajta új piacként igyekezett kezelni ezen országokat.

A politikusi álláspontja szerint az önkormányzatok közötti együttműködés jelentheti a felhajtóerőt az országok közötti együttműködés számára, és nem

fordítva, ezért alapvetően fontos, hogy a térségbeli magyar önkormányzatok „előreszaladjanak” az együttműködés terén. A szövetségi elnök beszélt az RMDSZ kormányzati szerepvállalásának jelentőségéről és céljairól is. Mint mondta: a szövetség nehéz időszakban vállalta a kormányzást, amikor a korábbi kormány által kitermelt problémákat kell megoldani, ennek ellenére érdekes volt kormányzásra vállalkozni, mert ez a nehéz időszak esélyt jelent a valóban mélyreható közigazgatási reform, az erdélyi magyar közösség számára is létfontosságú decentralizáció megvalósítására is.

Szili Katalin, az Országgyűlés korábbi elnöke hozzászólásában a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fórumának munkájáról szólva kiemelte: jelenleg 12 stratégia szolgálja a közös felemelkedést. Duray Miklós felvidéki politikus a közelmúltban bécsi székhellyel megalakult Közép-európai Önkormányzati és Területfejlesztési Szövetség céljait ismertette.

A világtalálkozóon kitüntetteket adtak át a magyar önkormányzatiság fejlesztésében kiemelkedő eredményt elért polgármestereknek. ◀

Új alkotmány Kirgizisztánban

Hírösszefoglaló

► Csaknem az összes szavazat összehámlálása alapján a kirgizek 90,8 százaléka fogadta el az új alkotmányt a hivatalos eredmények szerint a vasárnapi népszavazáson – derült ki tegnap. Az alaptörvény ellen szavazók aránya 8 százalék volt. Ez az eredmény a szavazóhelyiségek 96,5 százalékából származó részadatok összesítése alapján készült. A részvételi arány 65 százalékos volt. Ellenzéki vezetők kételkedtek tegnap az eredmény hitelességében, szerintük lehetetlen, hogy ilyen magas legyen az alkotmány megszavazók aránya. Adahán Madumarov, a Batun Kirgizisztán párt vezetője, Kurmanbek Bakijev elűzött elnök híve például azt mondta, hogy saját megfigyelők a hivatalostól teljesen eltérő szavazatarányt számoltak. Omurbek Szuvanalijev volt belügyminiszter, az Ata-Zsurrt párt elnöke „a képzelet szülöttének” nevezte az eredményt, és azzal vádolta meg az átmeneti kormányt, hogy „hatalmas csalást” követett el a választók regisztrálásakor. Az ellenzék és több emberjogi szervezet korábban bírálta a referendum kiírását is, mondván, hogy az túl gyorsan követi a dél-kirgizisztáni etnikai összecsapásokat, a helyzet túlságosan feszült még a térségben. Kirgizisztáni egészségügyi tisztviselők adatai szerint az üzbég kisebbség és a kirgizek összecsapásaiban 275 ember vesztette életét, más források 2000 halottról beszélnek. Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) szerint szerfelett békés és nagyrészt átlátható volt a referendum folyamata. ◀

Törökország lezárta légtérét Izrael repülőgépei előtt

Hírösszefoglaló

► Törökország lezárta légtérét Izrael előtt – jelentette be a kanadai G20-csúcstalálkozón tartózkodó Recep Tayyip Erdogan török kormányfő, akit az Anadolu török állami hírgyűnökség idézett tegnap. Ankara a Gázai övezet zárlatát megtörni akaró segélyflottilla elleni május 31-i izraeli haditengerészeti akció után tiltotta meg az izraeli repülőgépeknek, hogy használják a török légtér – mondta Erdogan újságíróknak, de a tilalmat nem határozta meg pontosan.

A miniszterelnök ismét bocsánatkérést követelt Izraeltól a támadásért, továbbá azt, hogy Izrael tegye lehetővé nemzetközi vizsgálat indítását az incidens ügyében, fizessen kártérítést az áldozatokért, szolgáltatassa vissza az akcióban lefoglalt török hajót, és oldja fel teljesen a Gázai övezet blokádját. A kormányfő kijelentette: senki nem állíthatja, hogy a hajók támadták meg Izraelt, hiszen az izraeli rajtaütés nemzetközi vizeken érte a flottillát.

Később egy meg nem nevezett török kormánytisztviselő

pontosította, hogy a repülési tilalom az izraeli katonai gépekre vonatkozik, a civil légi forgalomra nem. Ezenkívül nem általános tilalomról van szó, minden egyes légtérhasználati kérelmet külön bírálják majd el – tette hozzá.

A *Jediót Ahronót* című izraeli napilap vasárnap jelentette, hogy egy izraeli repülőgépnek, amely több mint száz katonai tisztségviselőt szállított egy megemlékezésre a volt auschwitz haláltábor helyszínére, Ankara nem engedte meg a török légtér használatát, emiatt a gépnek kerülni kellett tennie.

Az izraeli hadsereg a lap kérésére „tartózkodott attól, hogy hivatalosan reagáljon” erre a fejleményre a két ország közötti kapcsolatok további romlásának elkerülése érdekében – írta a lap. A török légiforgalmi hatóságok pedig egyáltalán nem voltak hajlandók beszélni az ügyről – tette hozzá a *Jediót Ahronót*. A segélyflottilla elleni május 31-i akcióban meghalt kilenc török állampolgár. Emiatti tiltakozásul Törökország már korábban visszahívta nagykövétét Izraelből, és lemondta a két ország közös hadgyakorlatait. ◀

Szavaznak a bérekről

Ismét a parlament plénuma előtt a fizetés- és nyugdíjcsökkentő törvények

M. Á. Zs.

Ma kerülnek ismét a parlament plénuma elé a megszorító intézkedéseket jogerőre emelő törvények, miután múlt héten az Alkotmánybíróság az alaptörvénnyel ellentétlenek találta több cikkelyét. A két házbizottság tegnapi együttes ülésén eldöntötték, hogy a jogi bizottságok jelentést állítanak össze, amely útmutatóul szolgálhat a plénum számára. „Ha az együttes plenáris ülésen sikerül elfogadni egy olyan változatot, amely megfeleljen az Alkotmánybíróság által támasztott elvárásoknak, akkor még az idei ülésszakban meg tudjuk szavazni” – fogalmazott meglepően békülékeny hangnembben Mircea Geoană, a szenátus szociáldemokrata elnöke. Alsóházi kollégája, Roberta Anastase is reményét fejezte ki, hogy nem lesz szükség rendkívüli ülésszakra, hiszen „a procedúra meglehetősen egyszerű”. Mint ismeretes, a taláros testület múlt pénteken alkotmányellenesnek nyilvánította a nyugdíjakat 15 százalékkal csökkentő törvényt.

Taláros indoklás

A tegnapi nyilvánosságra hozott indoklás szerint a nyugdíjakat nem szabad csökkenteni még ideiglenesen sem, ugyanis azokat a társadalombiztosítási alapba történt korábbi befizetések alapján ítélték meg az érintetteknek, és az állam rossz gazdálkodása miatt ezek nem vehetők le. Ugyanakkor megjegyezték, döntésük nem jelenti, hogy a jövőben nem hozhatók olyan törvények, amelyek átrendezik a nyugdíjrendszert, de ennek alapját minden esetben a befizetések összege kell képezze.

Az összevont plenáris ülésen ismét „vizsgálják” a PD-L-RMDSZ koalíció szilárdasága

Fotó: Tofán Leventé

A bércsökkentésekkel kapcsolatban az alkotmánybírák megállapították, „Románia gazdasági teljesítménye továbbra is gyenge maradt és az ország gazdasági stabilitása érdekében a kormány joggal döntött a bérek, juttatások és zsoldok 25 százalékos lefaragása mellett. A talárosok szerint a megszorító intézkedés életbe léptetéséhez nem kell szükség- vagy ostromállapotot elrendelni.

Csütörtöktől 24 %-os áfa

Megjelent tegnap a *Hivatalos Közlönyben* az áfának 24 százalékra való emeléséről rendelkező sürgősségi kormányrendelet, így csütörtöktől a jogszabály életbe lép. Egyebek között az ebédjegyek, ajándékjegyek valamint a letéti és folyószámlán levő össze-

gek kamatának megadózásáról is rendelkezik. Az új szabályozás szerint július elsejétől 16 százalékos adót kell fizetni a folyószámlán, valamint letéti számlán levő összegek kamatai után. 25 százalékos adót vetnek ki a szerencsejátékokból származó nettó nyereségre. A szövegben már nem szerepel azon személyeknek megadóztatása, akik több lakással is rendelkeznek. Mint korábban írtuk, az ellenzék jelezte, a Nép Ügyvédjéhez fordul a kormányrendelet kapcsán, ugyanis az adótörvénykönyv szerint az áfaemelés csak hat hónappal azután léphet életbe, hogy a hatályos törvényt módosították. Amennyiben keresetüket elfogadják, akkor a 24 százalékos áfa legkorábban 2011. január elsejétől lehetne alkalmazható.

Boc próbálkozása

Kormányzati források szerint a koalíciós pártok tegnap elutasították Emil Boc miniszterelnök azon kérését, hogy az áfanövelés mérséklése céljából támogassák a nyugdíjak megadóztatását. A kormányfő elképzelése szerint az összes nyugdíj 16 százalékos megadóztatása lehetővé tette volna, hogy a bejelentett 24 helyett kisebb százalékpontonra növeljék a forgalmi adót. A kormányfő kérését múlt pénteken saját pártjának állandó bizottsága is elutasította attól tartva, hogy az Alkotmánybíróság megvétőzza a rendelkezést. A koalíciós pártok tegnapi tanácskozásán a társadalmi elégedetlenségtől való félelmet is felhozták ellenérvekként. ◀

Martonyi János Bukarestben

ÚMSZ

Martonyi János külügyminiszter ma hivatalos látogatást tesz Bukarestben román partnere, Teodor Baconschi külügyminiszter meghívására – tájékoztatott tegnap a budapesti Külügyminisztérium. A magyar–román külügyminiszteri találkozó mellett Martonyi János tárgyalásokat folytat Emil Boc miniszterelnökkel, Markó Béla miniszterelnökhelyetessel és Anca Ilinoiuval, Traian Băsescu román államfő miniszteri rangú külpolitikai főtanácsadójával – közölte a tárca.

Martonyi János külügyminiszter

A közlemény szerint a külügyminiszteri látogatás fő célja annak megerősítése, hogy az új magyar kormány elkötelezett a két ország stratégiai kapcsolatának fejlesztése és az intenzív együttműködés erősítése iránt. Ezt szolgálja az együttes kormányülések gyakorlata, amelyet a magyar és a román kormány is folytatni szándékozik – hangsúlyozza a tárca.

A Külügyminisztérium tájékoztatása szerint a Magyarország és Románia közötti együttműködés elmélyítésére lehetőség kínálkozik az energiapolitika terén mind regionális, mind pedig EU-keretekben, valamint a közös agrárpolitika területén és az európai Duna-stratégia kidolgozásában. A magyar–román kétoldalú együttműködés intenzitását a kiterjedt gazdasági kapcsolatok is jól mutatják: Magyarország külkereskedelmi partnerei között Románia a tizedik legfontosabb ország, a magyar export számára az ötödik legnagyobb piac, a délkelet-európai régióban pedig a legjelentősebb felvevő piaca a magyar termékeknek – áll a közleményben.

Mint ismert, az Orbán-kormány beiktatása óta járt már Bukarestben Németh Zsolt külügyi államtitkár és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes is. ◀

„Nyitott és népi” jellegű a PSD bizalmatlanságija

ÚMSZ

A parlament folyosóján elhelyezett asztalkánál írhatják alá ma a képviselők és szenátorok azt a bizalmatlansági indítványt, amelyet a Szociáldemokrata Párt (PSD) készül betervezni a kormány ellen. A döntést azt követően hozták az ellenzéki párt vezetői, hogy a tegnapi frakcióülésen csak mintegy nyolcvan aláírást sikerült összegyűjteni, ugyanis nagyon sokan hiányoztak a tanácskozásról. A PSD vezetői ugyanakkor remélik, hogy kezdeményezésüket aláírják a Nemzeti Liberális Párt (PNL) honatyái, és azok a demokrata-liberálisok is, akik a korábbi, megbukott bizalmatlanságot megszavazták.

Victor Ponta, a PSD elnöke „nyitott és népi” jellegű dokumentumról beszélt, amely tíz pontban foglalja össze, hogy miért kell távoznia a Boc-kormány: többek között az adónövelést, a nyugdíjak iránti megvetést, a fűtésdíjak eltörlését, a munkahelyteremtés és a mezőgazdaság iránti közönyt, a sorozatos alkotmányzsegést említik. Hozzátette: az indítványt közvet-

lenül azt követően benyújtják, hogy sikerült összegyűjteni az ehhez szükséges legalább 236 támogató aláírást. Mint ismeretes, két héttel korábban az ellenzéknek kilenc kormánypárti és a kormányt támogató honatyá támogatására lett volna szüksége a Boc-kabinet menesztéséhez.

Mihai Voicu liberális szóvivő tegnap megerősítette, hogy alakulata bármilyen szövegű bizalmatlanságot megszavaz, amely a jelenlegi kormány megbukásához vezet. „Az összes honatyánk kétségek nélkül és nyíltan megszavazta a Boc-kormány bukását” – fejtette ki Voicu. Szerinte a kabinetnek vissza kellene vonnia a bér- és nyugdíjcsökkentő törvényeket, és megjegyezte, hogy alakulata az áfanöveléssel sem ért egyet. „Több mint másfél hónapot elpazaroltunk Emil Boc csökönysége miatt és még rosszabb helyzetbe kerültünk, mint amiben eredetileg voltunk” – mondta a PNL-s politikus, hozzátéve, alakulata csak részleges sikernek tartja a nyugdíjcsökkentés megakadályozását, addig nem adja fel a harcot, amíg a bércsökkentés is hasonló sorsra nem jut. ◀

Konjunktúra

Salamon Márton László

A politikai elemzésben kevésbé gyakorlott szemnek is feltűnő immár, hogy az új budapesti kormány legmagasabb rangú külpolitikai képviselőinek első útja Romániába vezetett. Az elmúlt két-három héten ugyanis egy-

másnak adták a kilincset a bukaresti kormányhivatalokban az Orbán-kabinet rangosabbnál rangosabb tagjai.

A sort Németh Zsolt külügyi államtitkár nyitotta meg, aki régiós együttműködési román–magyar projekt „ürügyn” látogatott a román fővárosba, majd a tengerpartra. Őt követte Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, aki a bukaresti hivatalos találkozók mellett – a határon túli magyar ügyekért felelős első számú anyaországi illetékesként – erdélyi helyszíneken tartott „székfoglalót”. Ma pedig a magyar diplomácia első embere, Martonyi János külügyminiszter szélesíti tovább az előbbi kettő által frissen kitaposott ösvényt.

Mi lehet ennek a nagyon tudatosnak tűnő stratégiának az oka, és főleg a célja? Nos, egyrészt a magyar kormány – ahogyan az egy jobboldali, konzervatív pártkoalíciónak jól is áll – valóban van törleszteni valójában a határon túli magyar közösségekkel szemben, nyolcévnyi magába forduló budapesti kormányzás után. Másrészt Budapestnek nincs is túlságosan sok alternatívája Bukarestre, ha a szomszédaival akar „barátkozni”, hiszen Pozsonnyal a viszony fagyosabb, mint valaha, és a számottevőbb magyar kisebbségekkel rendelkező EU-tagországok listája ezzel ki is merült.

(Márpedig egy EU-s ország számára diplomáciailag szinte kötelező a hivatalos látogatások sorát uniós tagországgal kezdeni.) Vannak azonban más, kevésbé nyilvánvaló okok és célok is, amiért Bukarest ugyanúgy érdekelt a kapcsolatok minél szorosabbá fűzésében, mint Budapest. Miközben a magyar kormányt az kell bizonyítani a nyugati kancelláriák felé, hogy a szlovák szomszédokkal kialakult konfliktus nem rajta múlt, hanem csakis és kizárólag Ficóékon (mert hiszen lám: a románok nem priszkölnék még a kettős állampolgárságtól sem), a bukaresti diplomácia viszont a Băsescu-érában fokozatosan kialakult nemzetközi elszigetelést próbálja el-
kendőzni a világ szeme elől.

A kapcsolatok minél szorosabbá fűzése tehát Bukarest és Budapest – bár önös, de – közös érdeke. Ennek a konjunktúrának pedig az erdélyi magyarság csak haszonélvezője lehet.

Román lapszemle

Mobiletelefonon is vásárolható metrójegy, az Orange Romania és a Metrorex között létrejött megállapodás alapján. A megrendelő egy, két és tíz utazásra szóló jegyet vásárolhat sms-üzenet küldésével a 801-es, 802-es illetve 810-es telefonszámon. (Jurnalul Național) ▶ Napi ezer gépjárművet gyártana Craiován a Ford. Az elképzelés azonban a megfelelő infrastruktúra hiánya miatt megvalósíthatatlan, ez a körülmény ugyanis gyakorlatilag lehetetlenné teszi a gépkocsi elszállítását. (Curentul) ▶ A bankamatokra kirótt 16 százalékos adókulcs miatt a betétesek érdeklődése mind nagyobb mértékben fordul az arany felé, amely meg nem esik adózás alá. (Curierul Național) ▶ Mintegy 1,6 milliárd euróval tartozik több mint 3200 polgármesteri hivatal a romániai bankoknak. A kölcsönök némelyikének visszafizetési ideje a húsz évet is eléri. (Gândul) ▶ 7500 bombát vásárolna a Védelmi Minisztérium a különféle hadszínterem jelen levő román alakulatok számára. A szeptember 1-je és november 15-e között megkötendő szerződés értéke 18 millió lej. (România Liberă)

Könyörtelen adótörvénykönyv

Július elsejétől kezdve a kormány senkinek nem kegyelmez, gyakorlatilag mindent és mindenkit megadó; kivételt a luxustermékek képeznek, amelyek esetében az Európai Bizottság fellépése nyomán lemondott a luxusadóról.

Bogdán Tibor

▶ A Boc-kabinet a múlt héten fogadta el az Adótörvénykönyvre vonatkozó törvényt módosító sürgősségi rendeletét. A pénzügyi tárca illetékesei szerint az új rendelkezések kihatása a költségvetésre a közvetlen adók tekintetében az idei év végéig 600 millió, a jövő esztendő folyamán pedig 1,3 milliárd lejben mérhető majd le.

Étkezési jegy mint bérjövedelem

Az újabb adók és illetékek bevezetése gyakorlatilag minden társadalmi és foglalkozási kategóriát érint. A kormány döntésének megfelelően a következő hónaptól kezdve adókötelessé válnak az étkezési-, ajándék-, ből-

csődei és üdülőjegyek, valamint mindenféle kiegészítő juttatás. Ezek ugyanis a jövőben részét képezik majd a bérjövedelemnek, így béradót kell majd fizetni értük. Ez mintegy kétmilliárd alkalmazott családját érinti, amelyek vásárlóereje az intézkedés nyomán több mint 30 százalékkal esik majd vissza. Szakértők szerint, ha a kormány e jegyek felszámolása mellett döntött volna, akkor az élelmiszer-fogyasztás országosan 4,2 milliárd lejjel esett volna vissza, ami a termelés jelentős visszaesésével és 27 ezer állás megszűnésével járt volna.

Megnó a több házzal rendelkező személyek adója is. Az új rendelkezések értelmében tulajdonosaiknak az ingatlanadó mellett legkésőbb szeptember 30-ig „szolidari-

tási illetéket” kell befizetniük a helyi költségvetéshez, ennek értéke a „rendes adó” 50–200 százaléka között változhat: a tulajdonos lakásaként szolgáló házon kívüli első épület esetében 50, a másodikban 100, a harmadik és azon felüli lakóházak után pedig 200 százalékos szintet állapítanak meg. Ezt az illetéket viszont csak azokra a lakóházakra róják ki, amelyeket tulajdonosuk nem adott bérbé. Az állami hatóságok reménye szerint ebből év végéig 31 millió lej kerül az államkasszába. A kabinet szerint az intézkedés célja éppen a helyi költségvetésekhez befolyó összegek megnövelése.

Kilencvenszázalékos profitadó

A kormány döntésének megfelelően jelentősen megnövelik a teljes vagy többségi állami tulajdonban lévő vállalatok adóit. Míg korábban csupán nyereségük felét kellett átadniuk az állami költségvetésnek, július elsejétől immár kilencven százalékát kötelesek átutalni. Emellett húsz százalékkal csökkentik

javakra és szolgáltatásokra fordítható kiadásait, ideértve a belföldi és külföldi kiszállások, a mobiltelefon-beszélgések és a bútorzat, berendezési tárgyak költségeit is. Kivételt csupán a gyógykezelésekre és az egészségügyi berendezések beszerzésére szükséges összegek képeznek.

Az adótörvénykönyv módosításai a minisztériumok és egyéb kormányintézményeket, így a prefektúrákat, de a megyei és helyi tanácsokat is nadrágszínházra kényszerítik: esetükben 50 százalékkal faragják le a benzinköltségeket. Ez a rendelkezés nem vonatkozik azonban a vámszemélyzetre, a pénzügyőrség alkalmazottaira, az értékszállítók, a mentő- és rohammentő-szolgálatokra, az iskolabuszokra, a honvédelmi, közrendfenntartó és nemzetbiztonsági egységekre.

Fizetnek az alkotók is

Nem mentesülnek az adónöveléstől a független tevékenységeket folytatók sem, ideértve a szerzői jogdíjakban részesülő személyeket

is. Őket júliustól kezdve ugyanolyan szintű egyéni társadalombiztosítás hozzájárulásra kötelezik, mint bármely alkalmazottat – igaz, csupán az öt havi átlagbért, vagyis 10 ezer lejt meghaladó évi jövedelem után. Ennek megfelelően maguk is 16,5 százalékot fizetnek – ebből 10,5 százalék nyugdíjalaphoz, 5,5 százalék az egészségbiztosítási, 0,5 százalék pedig a munkanélküli segélyhez való hozzájárulás. Sebastian Vladescu pénzügyminiszter a döntést azzal indokolta meg, hogy a korábban érvényben lévő könnyítéseket sokan arra használták fel, hogy adók és illetékek törlesztése nélkül fizessék ki a juttatásokat. Így 10 ezer lej körüli jövedelem után a kifizetendő összeg 1500-1600 lej között alakul majd.

Tovább „karcsúsítja” a szerzői jogdíjakat az a rendelkezés is, amely a bruttó összegből eddig leírható költségnek számító negyven százalékát annak felére, mindössze húsz százalékra csökkenti.

Adó alá esnek a jövőben a természetes személyek bank-

betéteinek kamatai is, amelyet a kormány 16 százalékban állapított meg – igaz, ezt csak a július elsejét követő járandóságok után kell fizetni. A kormány ebből az év második felében 217 ezer lejes többletbevételre számít.

Nagyobb lesz a késedelmi kamat is: az állammal szembeni tartozások után az eddigi napi 0,05 – vagyis évi 18 – százalékos büntetőkamat helyett a cégek további összeget kötelesek fizetni az egy hónapot meghaladó adósságok után. Ugyanakkor az állam nem köteles kárpótlás nyújtani a cégekkel szembeni saját megkésített kifizetési késlekedésért.

Nem ró ki viszont a kormány luxusadót a luxustermékekre, miután az Európai Bizottság az Európai Unió törvénykezésével szemben állónak minősítette a kabinet erre vonatkozó korábbi intézkedését. Ezeknek megfelelően a luxusadót 45 százalékban állapították volna meg a természetes szőrmék, 10 és 35 százalék között az illatszerek, 100 százalékban a vadászfegyverek 5 és 15 százalék között a jachtok esetében. ◀

Öt év után: búcsú a Sándor-palotától

Még egy hónap, és elköszön a budai Sándor-palotától Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke. Orbán Viktor szerint ugyanis „új műsorhoz új férfi kell”.

Gyulay Zoltán

▶ A Fidesz segítette 2005-ben Sólyom László bekerülését a magyar köztársasági elnöki székbe, s most a Fidesz tessékeli is ki onnan. Az utódnak jelölt Schmitt Pál kétszeres olimpiai bajnok törvívót, az Országgyűlés elnökét nagy valószínűséggel már ma, az első fordulón megválasztják, de csak augusztus 5-én költözhet be a budai Sándor-palotába.

Arisztokrata és plebejusok

Most már biztos: a harmadik köztársaságnak negyedik elnöke lesz. Alig egy hete a parlamentben bő kétharmados többséget magának mondható Fidesz-KDNP pártszövetség – Orbán Viktor bulgáriai nyaralásáról küldött levélbeli ajánlása alapján – Schmitt Pált jelölte az államfői tisztségre. Bár az Alkotmány lehetőséget nyújtana arra, hogy Sólyom László még egy ötesztendő mandátumot kitöltsön, a pártpolitika közbeszólt. Mert az ellenzék pártpolitikát kiált: hogy a jelölt hűségese kiszolgálója volt a Fidesznek, és – megelőlegezik – az is marad. Független személyiséget szeretnének, mert

soha nem volt még példa arra a rendszerváltozás óta, hogy valamely párt vezető egyéniségét emelték volna a legfőbb közjogi méltóságba. Valóban? Göncz Árpád 1990-ben a Szabad Demokraták Szövetsége ügyvivője volt, és igaz ugyan, hogy az MDF-SZDSZ paktum eredményeként, de Antall József miniszterelnök személyes barátjaként, az ő jelöltjeként lett államfő.

Göncz – a „nemzet nagyapája”, aki mindenkit tegezett (de megsértődött, ha visszategezték) – iskolát teremtett azzal, hogy felkúszott a népszerűségi listák csúcsára. Folytatta ezt a hagyományt az utód Mádl Ferenc és a most búcsúzó Sólyom László is, noha kettejük beszédstílusát (mondjuk ki kerekén: arcát és arculatát) nehezen szokta meg a köznép. Sokan úgy érezték: Sólyom logopédiai problémákkal is küzd, arisztokratikus viselkedése pedig túlságosan is idegen a plebejus gondolkodású magyarok szemében. Nehéz volt felismerni: az 1980-as évek végén még csöppet sem divatos, az akkori rendszer által nem egyszerűen ellenzékinek, hanem ellenségnek tekintett zöld mozgalom, amelynek a későbbi köztársasági elnök az

Sólyom László. Ha a szomszédos országokban nem is, Új-Zélandban szeretettel fogadták

élharcosa volt, nem „úri passzió”, hanem a jövőért érzett felelősség.

„Zöld elnökök” klubja

Ez a szemlélet, melyet államfőként is következetesen képviselt – ő hívta életre Európában a „zöld elnökök” klubját – korábbi pályafutásában és természetszeretetében gyökerezik. Változatos elméleti jogászok és tanítványok tudományos munkásság vezette el 1989-ben a frissiben létrehozott alkotmánybírószékbe, a testület elnöki tisztségbe, majd pedig mandátumának lejártával a Véd-egyletbe, amely közéleti és

környezetvédelmi tevékenységet folytatott.

Valójában a Védegyletnek köszönhető államfői megbízatását is. Ők hívták fel a figyelmet a személyére, és a Fidesz, valamint az akkor még csak félfordulatot tett MDF magáévá nyilvánította a javaslatot. A nagyobbik kormánypárt, az MSZP azonban akkor is saját jelöltet állított: Szili Katalin – igaz, időnként a maga útján járó – szocialista politikust (lám, ebben az esetben nem volt baj a pártkötődés); az SZDSZ pedig némi hezitálás után Sólyom mellé állt. Az egykori alkotmánybíró lett a köztársasági elnök.

„Láthatatlan alkotmány”

Alkotmánybíróból államfő, akinek helyét és szerepét a magyar alkotmány így fogalmazza meg: „kifejezi a nemzet egységét, és őrködik az államszervezet demokratikus működése felett”. Beiktatása alkalmával Sólyom László erre utalt, amikor kikiáltotta: csak akkor fog szólni, ha ennek szükségét látja, és egyes törvényeket minden további nélkül alá fog írni, ha úgy érzi, csak csekély mértékben ütközik az Alkotmányba. Látnoki szavak, mert minden korábbinál gyakrabban kellett felhívnia a figyelmet az ország demok-

ratikus működésének zavaraira – de nem csupán a kormánypártoké, hanem a Fideszét is, mert az ellenzékben lévő párt rendszeresen kivonult a miniszterelnök beszédei alatt, amit Sólyom egy idő után helytelenített. Viszont minden korábbinál gyakrabban tagadta meg egy-egy törvény aláírását is: mint korábbi alkotmánybíró, aki részt vett az általa „láthatatlan alkotmánynak” nevezett jogértelmezés kidolgozásában, államfőként is ehhez az elvhez tartotta magát. Gyakorlatilag pártsemleges, hiszen két magas szintű jogszabályt a kétharmados Fidesz-többségű parlamentnek is visszaküldött. Álláspontja szerint egyébként semmi baj nincsen a jelenleg hatályos alaptörvénnyel (egyedül a sorszámozásával, mert az jogfolytonosságot sugall a pártállammal: eredetileg ugyanis 1949-ben keletkezett), ez pedig olyan ütközőpont a jelenlegi végrehajtó hatalommal, amit az új alkotmányozásra készülő Orbán Viktor így fogalmazott meg: 2005-höz képest mások a körülmények.

Sólyom „nemzetjárása” háromszor szenvedett fiaskót. Tavaly március 15-én a Vajdasági Magyar Szövetség nem kért a látogatásából, és a romániai hatóságok is megtagadták tőle a leszállási engedélyt Marosvásárhelyen, augusztus 21-én pedig Szlovákia tekintette Szent István szobrának avatása alkalmából ideiglenesen nem kívánatos személyiségnak. ◀

Lap-top

Hibaigazítás. Sajnálatos szerkesztői elnézés folytán a tegnapi Vélemény oldalon a nagy jegyzet szerzőjének a neve és az arcképe hibásan jelent meg. A kiváló írás eredeti szerzője Székely Ervin. (Aki azt „el-orozta” – alul nem írott rovatszerkesztő, egyben a vezércikk szerzője – külön bosszús, amiért a neve is, a fizimiskája is kétszer jelent meg a lapban; ezt a hibát másoknál ő maga többször vehemensen bírálta.) Az olvasótól, a szerzőtől, a billentyűzet ördögétől és a nem létező cenzúrától elnézést kérünk.

A nap címe. Kormányzás bosszúból, *Jurnalul național*.

Magyarázat. Az ellenzéki beállítottságú lap szerint „Boc és Videanu inkább meggyilkolja a gazdaságot és a nyugdíjasokat, csak hogy ne tegye nagygyá Pontát”. Vagyis – magyarázza tovább a *Jurnalul național* vezető anyaga – a kormány csak azért nem változtat az adórendszeren, mert „nem akar elégtételt szolgáltatni az ellenzéknek”, ehelyett inkább megcsinálta az év legnagyobb ÁFA-emelését az utóbbi időben. Nem azért mondjuk, de minden tanulmányok nélkül, csupán az elmúlt évszázad általános tapasztalata alapján, magunk is rég a progresszív adó bevezetésének szószólói vagyunk. Az egykulcsos, mindenki számára azonos arányú jövedelmi adó ugyanis remekül működik a gazdaság és a társadalom prosperáló szakaszában, ám nehezebb időszakokban, válság idején a közteherviselést méltányosabban kell elosztani. Ahol progresszív adó van, rendkívül stabil és szociálisan igazságos, fejlődőképes a társadalom. De hát ki hallgat ma az ilyen józan véleményekre?

Chiar așa? Senki sem akar a TVR elnöke lenni? – kérdezi maliciózan a *România liberă*. Kötve hisszük. Inkább arról lehet szó, hogy akik akarnak, azokat nem akarják. Rövidesen eldől.

A nap állhíre. A képviselőház elnöke (az államfővel való egyoldalú tanácskozás után) rövidesen a plénum elé terjeszti javaslatát, hogy bizonyos bizalmatlansági indítványok felolvasása és vitája során a honatyáknak és a karzatnak engedélyezve legyen a vuvuzelák használata.

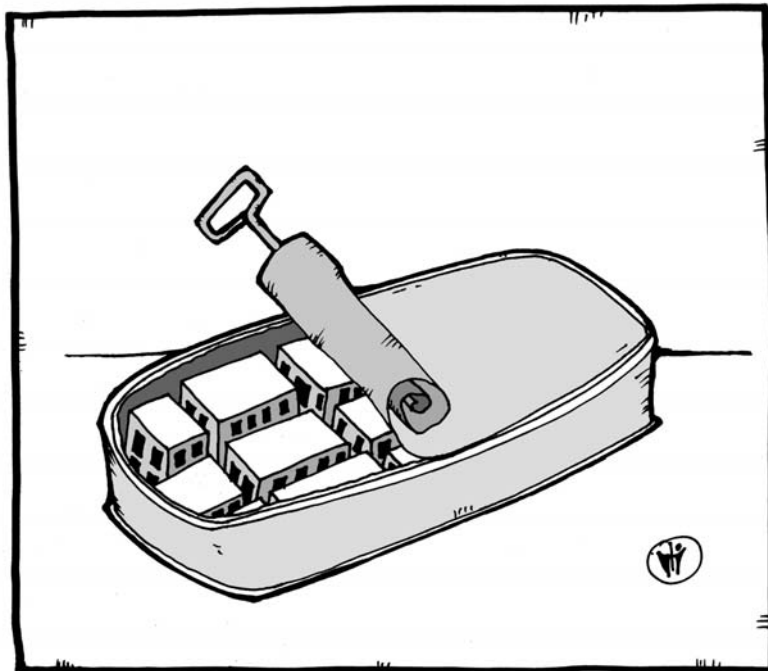
Minden napra egy mondás

„Mindig van valami nevetséges azok fájdalmában, akiket már nem szeretünk.” Oscar Wilde

Székely Ferenc Csiksomlyó volt. Itt

Szöveg nélkül

Horváth István

Pillanatnyi követelmények

SZELLEMI DÉZÉS

Miután Winston az első három üzenettel végzett, a beszélírral készült javításokat hozzáfűzte a Times megfelelő példányaihoz, s az újságokat belökte a csőpostába. Aztán, csaknem öntudatlan mozdulattal, összegyűrte az eredeti üzeneteket s a néhány jegyzetet, amelyet munka közben készített, és beejtette őket az emlékeztelyukba, hogy megsemmisüljenek a lángokban. Azt, hogy mi történik a láthatatlan labirintusban, ahová a csőposták vezetnek, pontosan nem tudta, de általánosságban volt róla fogalma. Mihelyt a Times-ban a szükségessé vált valamennyi javítást végrehajtották és ellenőrizték, a szóban forgó számot újranyomtaták, az eredeti példányt megsemmisítették, és a javított példányt tették a helyére. Ezt az állandó változtatási eljárást alkalmazták nemcsak az újságokban, hanem a könyvekben, folyóiratokban, pamfletekben, plakátokon, röpiratokban, filmekben, hanglemezekben, karikatúrákon és fényképeken is – azaz minden olyan irodalmi vagy dokumentációs anyag esetében, amelynek politikai vagy ideológiai szempontból jelentősége lehetett. A múltat napról napra, sőt szinte percről percre a jelenhez igazították. Ily módon minden olyan jóslatnak a helyességét, amelyet a Párt kinyilatkoztatott, bizonyítékok támasztották alá; nem túrték, hogy egyetlen olyan hírnek vagy kinyilatkoztatásnak nyoma maradjon, amely ellentétben volt a pillanatnyi követelményekkel. Ha egyszer már megtörtént, soha többé nem lehetett bizonyítani, hogy hamisítottak.

George Orwell: 1984. Fordította Szijgyártó László

Jön Dan Dani

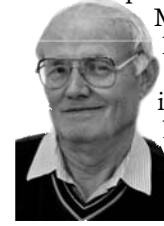
Rég nem röhögtem olyat, mint az OTV tulajdonosának és sztárriporterének előzetes letartóztatásából való távozásakor. Dan Diaconescu halálos (vagy megjárásos?) komolysággal azt nyilatkozta, hogy kiszabadulása a nép győzelme, ezért beveti magát a politikai életbe, Román Nép Pártja (Partidul Poporului Român) néven pártot alapít, és jelölteti magát államelnöknek.

Ez az ember csakugyan azt hiszi, hogy a nép ennyire hülye és ennyire be lehet etetni, avagy csakugyan hülyék vagyunk, csak józannak tartjuk magunkat? Netán csupán azt gondolja, hogy ha Basescunak sikerült, akkor neki is sikerülhet, hisz neki sem volt külön gyermekszobája, és az eperfa alatt nőtt fel. Óvjon bennünket jó sorsunk egy újabb néptribüntől! Mert azt még megértem, hogy Basescunak sok híve van a kevésbé tanult vidéki Moldovában, de attól kiakadok, hogy a *Duna Televízió*n nevelkedett székelyek masszívan rá szavaztak a legutóbbi elnökválasztáson. (Már többen leírták: Böszi hetvenezet plusz szavazata tőlük származik.)

Hittek az RMDSZ-ellenes szajkónak, aki Geoană mögött jusztt sem akarta észrevenni Klaus Johannist és azzal riogatta a „jó” magyarokat”, hogy az RMDSZ megint a kommunistákat támogatja. Pedig, valljuk be, mennyivel más lenne most a helyzet, ha egy pragmatikus, független német vezetné a román kormányt. Mondják: Angela Merkelék is könnyebben segítenének Románia nagy baján. Viszont a történelem miatt németföldön erősödött az a hang, hogy a románok továbbra is félnek a kisebbségektől, még akkor is, ha azok mögött történetesen Európa legerősebb gazdasága áll.

Nem szeretnék általánosítani, de Böszi az azt a dumáját is sokan bevették, hogy Székelyföldön azért rosszak az utak és gyengén fejlett a gazdaság, mert az RMDSZ egyeduralma akadályozta a fejlődést. Most pedig szidják az elnököt, mint a bokrot, hisz a megszorítások a gazdaságilag elmaradott vidékeket és kiskeresetű embereket jobban sújtják. Talán sokan azt sem látják, hogy az RMDSZ néhány, számunkra nagyon fontos dologért (például a tanügyi törvény módosításának, benne a történelem és a földrajz magyar nyelven való tanulásának, vagy a kisebbségi törvénynek, benne a kulturális autonómiának a megszavazásáért) marad ilyen nehéz, a magyarságot is kemény próbára tevő helyzetben kormányon.

Meg a székelyek nyugalmáért! Ilyen hamar elfelejtenék a leváltott magyar igazgatókat s a rovásírásban is irredentizmust látó prefektusokat? Na és, ha csakugyan jön Dan Dani, és megígéri a székelyeknek, hogy a borszéki ásványvízhez ingyen bort ad, akkor elnöki székbe juttatják?

Sike Lajos

Egy konferencia margójára

Nem mondok semmiféle újdonságot, de talán érdemes megismételni: különböző helyzetekből másképpen látják a társadalmat az ott levők. Másképpen a politikusok, akik mindig-mindenkinél jobban tudják, hogy éppen mit kell tenni, másképpen az alkotmánybírók, akiknek a döntésére sokmillióan figyelnek, másképpen a kisemberek, akiknek nap mint nap meg kell küzdeniük az előttük tornyosuló gondokkal, másképpen a fiatalok és másképpen az idősek. És persze létezik egész sor más társadalmi-gazdasági-szakmai és egyéni szempont, amelyek meghatározzák a szüntelenül változó látásmódokat.

Nos, ebben az összetettségben igen sajátos szakmai szempontot jelentenek a pszichiáterek, az elmegyógyászok, akik tevékenységüknek fogva nem csupán az egyént, hanem a kisebb-nagyobb közösségek kapcsolatrendszerét is vizsgálják. Teszik ezt mindennapi munkájukban, de például olyan rangos szakmai tanácskozáson is, amelynek színhelye az elmúlt hét végén

tartották ugyanis negyedik nemzetközi konferenciájukat a romániai és magyarországi pszichiáterek, a közel kétszáz résztvevőt felvonultató rangos tudományos rendezvény pedig egyben a hatodik hazai országos elmegyógyászati szimpóziumot is jelentette.

A nem szakember a bemutatott tanulmányokban aligha tud elmélyülni, viszont üzenetüket félreértés nélkül megérti: mind Magyarországon, mind Romániában fokozódik az egyszerű borúlátó magatartáson jóval túlmutató és nem egyszer az egyén életét veszélyeztető depresszió, egyre több az alkoholista, a fiatalok körében növekszik a drogfogyasztás, az úgynevezett kiégtség-érzés, a gyorsan terjedő burn-out – amikor valaki úgy érzi, hogy magával és jövőjével már mit sem tud kezdeni –, immár önálló tünetcsoport. És akkor még nem is szóltunk azoknak a páni-betegeknek a sokféleségéről, akik nap mint nap elárasztják az orvosi rendelőket, a szenvedélybetegségek közé immár bevonultak nem csupán a szerencsejátékok, hanem az egyén egyre nagyobb fokú elszige-

A lelki tanácsadás és gyógyítás mind sűrűbb célpontja lesz az utazásoknak.

telődésével járó számítógépes játékok és még hosszasan lehetne folytatni a sort. Kétségtelen – hangsúlyozzák a szakemberek –, hogy mindez összefüggésben van az egyensúlyából kibillent társadalommal, az értékvesztéssel illetve az értékek zűrzavarával és természetesen azzal a gazdasági-társadalmi válsággal, amelynek hatását mindkét országban egyre szélesebb körökben érzik. Talán ez is magyarázza az egyik temesvári profesz-

szorasszonynak a szavait, miszerint nem csupán a munkavállalók, hanem a betegek is átjárnak a határ egyik oldaláról a másikra, a szegedi pszichiáterek romániai lakosokat kezelnek, a Bega-parti rendelőkben pedig egyre gyakrabban nyomják le a kilincset a magyarországiak. A határok átjárhatóságának, az immár személyazonossági igazolvány nélküli közlekedésnek, természetesen, mindannyian örültünk, de azt talán mégsem képzeltük el, hogy a lelki tanácsadás és gyógyítás mind sűrűbb célpontja lesz az utazásoknak és a határmenti régiók közötti, olyannyira szépen esztelt együttműködésnek.

A társadalom alulnézetben bizony mindig másképpen fest, mint a parlamentben, a minisztériumokban, a különböző közhivatalokban vagy akár a televíziók képernyőjén, és ennek a festménynek nem éppen az életvidám színeivel többek között éppen a pszichiáterek foglalkoznak. Akik talán éppen ezért tartják egymással olyan szorosan a kapcsolatokat és majd mindig felhasználják a magyarok által Berci, a románok által ugyancsak Bertzi néven emlegetett csikszerepai lélekgyógyásznak, Dr. Veress Albertnek a kiváló szervezőképességét és kifogyhatatlan ötleteit.

A hazai Bálint-szövetség vezetésén kívül is többféle szakmai címmel és ranggal is ellátott Dr. Veress ugyanis úgy képes felhasználni a konferenciaturizmus, a hivatalos orvosi továbbképzés, a gyógyszerforgalmazási érdekek, az intézményteremtés, a közigazgatási kapcsolati tőke és az internet lehetőségeit, hogy miközben sokat nyer a szakma és a tudományosság, az emberi szálak is szorosabbra fonódnak, és minden konferencián egyre többet látni abból az európaiságból, amelyen általában a román-magyar közeledés alapulhat.

Fogatlan oroszlán a lej

Totka László

► Tizenhathavi mélypont-ra zuhant a lej árfolyama tegnap délelőtt, miután a piacot nyugtalanítani kezdte Eugen Rădulescu jegybankvezér nyilatkozata, melyben 5–6 lejes átváltást jósolt. A lej a 4,3 eurós küszöb fölött jegyezték – a valutaárfolyam csak azt követően tért vissza régi medrébe, hogy a kereskedők között elterjedt a hír a jegybank beavatkozásáról. „A lej nem fog összeomlani” – nyilatkozta a spekulációkat követően Adrian Vasilescu, a Román Nemzeti Bank (BNR) kormányzójának tanácsosa, aki szerint az árfolyammal kapcsolatos aggodalmak a jelenlegi bizonytalan helyzet természetes következményei. A szakember figyelmeztetett, hogy a hozzáadottérték-adó (TVA) küszöbön álló emelése nem egy olyan egyszerű matematikai feladat, ahogyan az a találgatásokban jelenleg szerepel.

„A BNR mintegy 32 milliárd eurós tartalékaival tudja majd tartani a lej- euró árfolyamot, hozzájárulva a piaci egyensúlyhoz – fejezte ki az ÜMSZ-nek bizakodását Borbély Károly gazdasági államtitkár. – Még egy gyengébb lej is (akár 4,3 vagy 4,5-ös euróárfolyamon) segíteni fogja a román exportörök. Európai Unió országként az sem nagy gond, ha a jelenlegi inflációs ráta megduplázódik, mivel bizonyos helyzetekben a közösség is elnézőbb: infláció- és deficit-szintet egyidőben tartani nagyon nehéz.” Borbély szerint a befektetők megnyugtató szempontjából fontos,

hogy az egységes adókulcs változatlan maradt.

Halmazott TVA-emelés lesz

Elméletileg kétmilliárd eurót hozna az államkasszába a TVA tervezett ötszázalékos növelése, mely a bruttó hazai össztermék (GDP) 1,3–1,5 százalékának felel meg. Mint korábban beszámoltunk róla, a tervezett intézkedést nem övezte lelkesedés vállalkozói körökben sem. A cégek számításai szerint ez nem bevételgyarapodást, hanem ellenkezőleg, kiesést jelenthet, mivel a visszaeső fogyasztás miatt kevesebb pénz „csordogálna vissza” adó formájában az államkincstárba.

A fogyasztói árak várhatóan 7–8 százalékkal fognak növekedni a következő hónapokban, több drágítási hullám következtében – vélik a *Ziarul Financiar*nak nyilatkozó kereskedők. Az áfamelelés azért haladja meg a kilátásba helyezett ötszázalékos TVA-emelést, mert az illetéknövelés a nyersanyagokat is érinti, így a kész termékek tartalmazni fogják a teljes logisztikai lánc-többletköltségét. Piackutatók és kereskedők szerint egyaránt 7–10 százalékos visszaesést kell majd elszenvednie a piacnak a 2009-ben mért szinthez képest – mely már tizenegyszázalékos zsugorodást mutatott a 2008-as adatokhoz viszonyítva. Az Élelmiszeripari Szakszervezetek Szövetségének elnöke azonban még ennél is sötétebb jövőt jósol: szerinte az idei éven negyven százalékkal lesz kisebb az ágazat forgalma. Az üzemanyagok piacán

egyenlőre csak 4-5 százalékos áremelkedés várható, ez azonban minden pillanatban ki van téve a globális hatásoknak, így ha a világpiacon nő a kőolaj hordónkénti ára, a hazai benzinkutaknál is tükröződni fog a tendencia. Az olajipari társaságok abban reménykednek, hogy a nyári üdülőszezon megmenti a szektort a nagy kereslet-visszaeséstől, mely az év első hónapjaiban tíz százalékkal nyírta meg a bevételeket.

Költséges kérés

Kérdésünkre, hogy az országba érkező befektetések szempontjából a magas deficit vagy a várható forgalomkiesés okozza-e nagyobb gondot, Lakatos Péter képviselő, a költségvetési bizottság tagja óva intett az egyoldalú értékeléstől. A közgazdász rámutatott, hogy minden megszorító csomag tartalmaz könnyítéseket is: ebben az esetben a termelők számára a TVA leírható, csak a végfelhasználóknál nőnek a költségek, így az önkormányzatoknál és lakoságnál. „Az tény, hogy nem most kellett volna alkalmazni ezt a dolgot, értékes időt vesztettünk el azzal 2009-ben, hogy két választás miatt feláldozzuk a válságkezelő intézkedéseket. Ha korábban döntünk a gazdaságélénkítés ügyében, most előbbre lennénk, sokkal kisebb áldozattal. Már azzal időt nyertünk volna, ha másfél hónappal ezelőtt az államelnök konzultál a parlamenttel, mielőtt meghozza a nyugdíjjal kapcsolatos döntést” – fogalmazott Lakatos.

„Jelenleg egy legyengült gazdaságot sújtanak egy

Fotó: Toffán Levente

Néhol ötszörösére emelkedett tegnap az euró iránti kereslet

olyan lépéssel ami visszaveti a keresletet, csökkenti a termelés és szolgáltatásokra való igényt. Ez olyan mintha vérszegénnytől vennék vért – summázta Colțea Tibor közgazdász, aki szintén az időzítés fontosságáról beszélt. – „Míg máshol, például Lengyel- vagy Csehországban, illetve Magyarországon időben nekiláttak a krízismenedzselésnek, Románia tudatosan vagy politikai számításból kívárt. Most azonban olyan helyzetbe került az ország, hogy sürgős lépésekre van szükség a fizetésekre való elkerülése érdeké-

ben.” Vállalkozóként nagyon nehéz évre számít, melyet szerinte sok cég csődbejelentéssel zár majd.

Romló bizonyítvány

Timothy Ash, a Royal Bank of Scotland (RBS) globális felzárkózó piaci kutatója részlegének vezetője kiemelte: a fő probléma a döntés nyomán támadt bizonytalanság. A szakértő szerint jelentős az esélye annak, hogy a Moody's hitelminősítő – amely a „három nagy” közül egyedülként tartja befektetésre ajánlott kategóriában a

román államadósságot – ezek után követi a Fitch Ratings és a Standard & Poor's példáját, és szintén a befektetési szint alá, spekulatív – „bóvli” – kategóriába sorolja át Romániát. Ha ez megtörténik, Románia lenne az egyetlen EU-tagállam, amelyet mindhárom nagy hitelminősítő spekulatív államadósi besorolással tart nyilván.

Terjed a példa?

Az RBS kiemeli, hogy Romániának nem közadósságtörlesztési gondjai, hanem költségvetés-likviditási problémái vannak, amelyeket a Nemzetközi Valutaalap (IMF) és EU finanszírozási programjainak kellene fedezniük. Ha e folyósítások késnének, az egyértelműen feszes helyzetet okozna a kormány középpénz-pozíciójában. A JP Morgan bankcsoport elemzői ugyanakkor bíznak abban, hogy az ország nyár folyamán, még időben megkapja a várt IMF-hitelt anélkül, hogy a késés nagyobb problémákat okozna. Szerintük aggasztóbb a növekvő kockázat, hogy Európa kettős mélypontú recesszióba megy át, mivel a román gazdaság kilábalása döntő mértékben függ az euróvezeti üzleti ciklustól.

Az Eurasia Group nevű vezető londoni kockázatelemző és tanácsadó csoport szerint a román adó módosítás egy folyamat kezdete lesz, amely Kelet-Európában máshol is éreztetni fogja hatását, mivel az EU és az IMF egyébként is egyre inkább vizsgálja az ilyen adórendszerek kívánatosságát. ◀

Röviden

Jön az új telekadó

Új adók bevezetéséről tárgyalnak a mezőgazdasági és más nagyobb kiterjedésű telkek esetében – fejtette ki az *Agerpres* szerint Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter. Az illetékek módosítására legkorábban jövő évben kerülhet sor. A tárcavezető ismételt hangsúlyozta, hogy a lakástulajdonosokat, nyugdíjasokat és kiskeresetűeket nem érinti majd a döntés.

Fellendült hitelezés

Az Európai Központi Bank tegnapi jelentése szerint a magánszférának nyújtott hitelek aránya 0,2 százalékkal emelkedett az előző év májusához képest az eurózónában – írta az *AFP* hírügynökségre hivatkozva a *Világgazdaság*. Az eurózóna bankjai áprilistól hét hónapon keresztül egyfolytában csökkentették a magánszektorban nyújtott hiteleket.

Hódított a dák cukorka

Fleischer Hilda

► A gazdálkodj okosan jelző találó mottóval szolgálhatott volna a fővárosban hétvégén zajló Hagymányos és Biotermékek Vásárán. A rendezvénye, a gyorséttermek dömping kínálatától távol az egészségesen étkezni vágyók válogathattak természetes alapanyagból készült finomságokból: öko-sajtokból, édesítők, illetve tartósítók nélkül elkészített lekvárokból, süteményekből, és borkülönlegességekből.

„Fenyőszirupot, és gyógynövényeket szoktam általában ezeken a vásárokon beszerezni, mert itt a minőségben meg lehet bízni, és az árak is sokkal elfogadhatóbbak mint a szaktoltokban” – mondta egy fiatal anyuka, aki szerint a gazdag túró- és sajttartalmú kínálatával csupán is érdemes élni, hisz kilója feleannyiba kerül mint a boltokban. „Tizenöt lejért nagyon finom máramarosi túró

A bukaresti biovásár kínálata nemcsak egészségesebbnek, de olcsóbbnak is bizonyult

A szerző felvétele

lehet vásárolni, amit egy szupermarketben legalább háromszorosan áron kínálnak” – tette hozzá. Még a hipermarketek áraihoz viszonyítva is sokkal olcsóbbak voltak a zöldségek, gyümölcsök: egy kiló paradicsom például 2–2,5 lejbe került, szemben a bukaresti sarki zöldségárusok hat lejes szintjével.

A vásár egyik legnagyobb kuriózuma a dák cukorka volt, amelyhez csak hosszas sorbaállást követően lehetett hozzáférni. „A cukorka alapjában véve füstölt szilvából, töltött dióból, illetve mézből tevődik össze, amit aztán egy kemencén szűrünk át” – magyarázták a készítőik a kíváncsiskodók-

nak. Az édesszájúak egyébként cukormentes házi süteményeket, illetve erdei gyümölcs-, szilva-, almaalapú befőtteket is végigkóstolhattak, amelyek érdekessége, hogy százzszázalékosan gyümölcsből készültek, víz hozzáadása nélkül, csupán a gyümölcsök eredeti nedvki-vonatára alapozva. ◀

„A halogatás fóruma”

ÜMSZ

► A lényeges kérdésekben nem jutott dűlőre a hétvégén Torontóban lebonyolított G20 gazdasági fórum. A házigazda, Stephen Harper kanadai miniszterelnök azt a célt tűzte ki a fórum elé, hogy 2013-ig csökkentse a felére államháztartási hiányukat, és 2016-ig állítsák csökkenő pályára GDP-arányos államadósságukat. Mantega brazil pénzügyminiszter azonban az európai országokat bírálva úgy fogalmazott, inkább a költségvetés kiigazítása lenne fontos, hisz ha növelik kivitelüket, azt a többiek kárára teszik. Kudarcba fulladt a tervezett bankadó kivetése is, csakúgy mint az eredetileg 2012-re tervezett banki szabályok bevezetése. Míg Brazília, Oroszország, India, Kína és Kanada el is zárkózott egy ilyen intézkedéstől, Nagy-Britannia, Franciaország és Németország kitarthatóan elzárkózott tervétől. ◀

Puskabotrány az érettségin

Baloga-Tamás Erika,
Kovács Zsolt, Sipos M. Zoltán

► Tömegesen tiltottak ki maturandusokat az idei érettségi román írásbeli vizsgájáról, miután bebizonyosodott, többen illegális információforrást használtak a megmérettetés alatt. A puskázás Bukarestet „fertőzte meg” a leginkább: a fővárosban küldték ki a vizsgateremből a legtöbb diákot, de országsszerte is egymást követték a lebukások.

Kommandósok bevetésén

A legnagyobb visszhangot az a Bákó megyei ügy keltette. Kiderült ugyanis, hogy egy líceum teljes végzős évfolyama pótolta össze a vizsgabizottság korrumpálása érdekében. Az Alexandru Vlaheșu iskolaközpont diákjain feketeruhás kommandósok ültettek rajta – szó szerint – órákon át senki sem hagyhatta el az épületet, még azok a fiatalok sem, akik egészségügyi problémákra panaszkodtak. A gyanú szerint a végzősök ötszáz eurót gyűjtöttek össze azért, hogy „zökkenőmentessé” tegyék a megmérettetést. A katonás fegyelemmel fellépő vizsgálóbiztosok órákon át hallgatták ki a delikvenseket, a felvigyázó tanárokat, az iskolaközpont alkalmazottait, az aggódó szülőknél sem engedték meg, hogy kapcsolatba lépjenek a bajba került gyermekekkel. A líceum körül valóságos ostromzár alakult ki, az érintettek pánikhangulatba estek. Az iskolai razzizával párhuzamosan az intézményvezető otthonában

Zavarba jöttek a diákok a román írásbelitől: önálló gondolkodást vártak a vizsgáztatók Fotó: Sipos M. Zoltán

tartottak házkutatást terhelő bizonyítékokat keresve. A nyomozók kiszálltak az iskolai titkár egyik hozzátartozója által tulajdonolt gyógyszerárba is: gyakorlatilag az egész települést blokádk alá vonták.

A székelyek „tiszták”

Ennél sokkal békésebben zajlott a megmérettetés Hargita megyében, ahol a lapunknak nyilatkozó Moraru Drăghici Dorina szaktanfelügyelő arról számolt be, hogy a székelyföldi iskolákból egyetlen súlyosabb kihágásról sem érkezett jelentés. Fejtörést csak a tételek nehézsége okozott: a pedagógusok szerint a diákok jól vették az akadályokat, megfelelő képzést kaptak az elmúlt években, a maturandusok közül viszont sokan úgy érezték, alulteljesítettek. A székelyudvarhelyi Baczkamadarasi Kis Gergely Református Gimnáziumban eny-

hebb volt a vizsgaláz: a megkérdezettek zöme úgy vélte, aki az elmúlt négy év alatt teljesített, és igyekezett birtokolni a román nyelvet, az meg tudott felelni, a „hegy alatt abrakolók” viszont hiába tanultak – az idei tételek összeállítói ugyanis nem a gyorsan elraktározható információkra, hanem a nyelvhasználatra helyezték a hangsúlyt.

Elvont és gyerekes

A székelyföldi román diákok közül viszont, meglepő módon, sokan értékelték kudarcként a vizsgát. A székelyudvarhelyi Marin Preda Elméleti Líceum diákjai úgy vélték, az átfogó, elvont kérdésekre jó nyelvtudással is nehéz volt válaszolni. Különösen sok gondot okozott a Ion Creangă *Harap Alb* című meséjét feldolgozó tétel. A diákok a mesehős jellemzésére kellett vállalkozniuk, ilyen feladatra azonban keve-

sen számítottak. Sokan túl elvontnak, vagy éppen „gyerekesnek” érezték a tételt, sokan azt rótták fel, ehhez hasonló tétellel szembesültek az idén záróvizsgázó nyolcadikosok is.

Az idén nehezebb

Háromszéken mintegy 1400 magyar és 600 román nemzetiségű diák vállalta az idei megmérettetést. A tételek nehézségi fokával kapcsolatban eltértek voltak a vélemények, abban viszont mindenki egyetértett, hogy a vizsgáztatás módja hátrányosan érinti az idei generációt. A háromszéki maturandusok lapunk érdeklődésére kifejtették: attól tartanak, hogy az új rendszer miatt nehezebb helyzetbe kerülnek a korábbi évek végzőseivel szemben, mivel az elmúlt években vizsgázók érettségi átlagát emelte a szóbelire kapott hagyományos magasabb jegy, most viszont csak három írásbeli

átlagára kapnak érdemjegyet a végzősök: a szóbeliket idén csupán minősítették, de nem értékelték a vizsgáztatók. Botránys visszaélésekről Hargita megyéhez hasonlóan Kovászna megyéből sem érkezett jelentés, Kolozsvár térségében viszont több diákot értek csaláson. Anca Hodoroega tanfelügyelő arról számolt be, hogy a vizsgától megrettent nebulók a legmodernebb eszközöket is bevetették: volt például aki sms-ben kért és várt segítséget. Éppen ezért – figyelmeztetett a lapunknak nyilatkozó szakértő – az idén nem csak a diákok, a felügyelő tanárok is vizsgáztak, a legváratlanabb helyzetekben derülhet ki, hogy ha valaki csalni akar. A szakértők azonban nem értik, hogy idén miért puskáztak ilyen elszántan az érintettek. Horia Corcheș kolozs megyei szaktanfelügyelő úgy vélte, kifejezetten könnyű tételekkel találták szembe magukat a végzősök, jó nyelvtudással és fogalmazási készséggel bárki vehette az akadályokat. „Talán éppen ez okozott zavart: éretten és önállóan kellett tudni gondolkodni és vizsgázni az idén. Az első tételben Vasile Alecsandri *Iorgu de la Sadagura* című művének egy részletét elemezték a végzősök. A második tétel esszéírás volt, egy közmondás alapján kellett rövid szöveget írniuk az érettségizőknek. A harmadik tétel pedig egy román mesehős irodalmi jellemzése volt” – ismertette a feladatokat a tanfelügyelő, aki elismerte a harmadik tétel műfaji szempontból is kihívást jelentett a fiataloknak. ◀

Röviden

Zöld út a génmódosításnak

Mihai Dumitru mezőgazdasági miniszter elképzelhetőnek tartja a génmódosított növények engedélyezését Romániában, amennyiben az eljárás nem ütközik Unió előírásokba. Dumitru szerint az elsődleges szempont az, hogy javuljon a román agrárium helyzete az engedélyeztetés révén, a génmódosított termények pedig ne jelentenek veszélyt a fogyasztók számára. Az engedélyezés azokra a génmódosított növényekre vonatkozik, amelyekről tudományos vizsgálat bizonyította be, hogy nem károsak az egészségre. A tárcavezető szerint a jövőben „regionális körzeteket” hoznak létre a génmódosított fajok számára, hogy megakadályozzák az őshonos növények fertőzését és a kereszteződés lehetőségét.

Eltűnt egy német állampolgár

A kolozsvári rendőrség nagy erővel kutat egy 76 éves német állampolgár után. Az Ulmból a Szamos parti városba látogató idős úr még június 24-én, este indult rövid sétára, ám hozzátartozói hiába várták vissza. Eltűnésekor kék vászonkabátot és sötét nadrágot viselt a férfi, aki után jelenleg is nyomoz a helyi rendőrség. A keresett személy 1,62 méter magas, általában testalkatú, különös ismertető jegyei nincsenek.

Bántalmazással vádolja szüleit

A Bihar megyei gyermekvédelmi hatóságoktól remél védelmet az a 11 éves báródbeznyei kisfiú, aki azt állítja: szülei súlyosan bántalmazták. Bár a megyei sürgősségi szolgálat szakértői külsérelmi nyomokat nem találtak a fiú testén, megállapították, hogy a panaszos súlyosan alultáplált, vélhetőleg pszichésen is sérült. Úgyében jelenleg is vizsgálat folyik, ha a bántalmazás ténye bebizonyosodik, a szülők ellen eljárás indul. A helyiek tanúvallomása szerint az érintett gyermeket többször, brutálisan megverték alkoholista szülei.

Ünneplik a váradi várat

Tizedik alkalommal kerül sor a nagyváradi ünnepi várjátékokra július 2. és 4. között: az érdeklődőket középkori ijászversennyel, borkóstolással, a helyszínelmet idéző kulturális és szabadidő programokkal várják a rendezők. Az idei ünnepség meglepetésvendégei a magyarországi könyvnyüzenei élet népszerű képviselői, Király Viktor és Tóth Vera. A résztvevőknek igazi bihari ízeket, és hamisítatlan „várleányt” ígérnek a rendezők.

Árral küzdenek a székelyföldiek

K. Zs.

► Hargita és Kovászna megyében is súlyos gondok okoz az időjárás, a több napig tartó, folyamatos esőzések miatt Háromszék több településén is kiléptek medrűkből a folyók. György Ervin prefektus arra figyelmeztet, hogy a veszély nem múlt el, hiszen ha tovább folytatódik a kitartó esőzés, az Olt Kőkönsél nem tudja elnyelni a Feketeügy vizét. Kovászna megyében több száz ember éjszakai kárákat szenvedett a gátakon, melyeket több ezer homokzsákkal erősítették meg.

Multság és pánik

Baróton felemás helyzet alakult ki, hiszen a város egyik felében a víz az utcán hömpölygött, az emberek próbálták menteni a menhelyt, és ebben segítségére siettek nagyjait és bölöni lakosok is, míg a város másik részében zajlottak a városnapok. Árvíz volt Bardócon,

Olaszteleken, Alsórákoson, Magyarhermányban és Kisbacsonban is. A Barót-Köpecsi gátnál alig 20 centiméter hiányzott, hogy a víz átfolyjon a gáton és eláraszsa Köpecet. Háromszéken a Feketeügy okozott problémákat: Barátos és Cőfalva között 1500 zsákkal erősítették meg a gátat. Nagyborosnyónál kaszálok és mezőgazdasági területek kerültek víz alá. Rétnél tetőzött a Feketeügy, és a régi malomból ki kellett menekíteni az ott lakó családokat és állataikat. Szentivánlaborfalvánál homokzsákokkal erősítették meg a gátakat, de a víz miatt lezárták a Bikfala fele vezető utat. Ennek ellenére volt, aki elindult kisautóval és megfeneklett. Víz alá került Felsőháromszék is. Kézdiszászfaluban az Esztelnek patakja lépett ki a medrűből.

Újabb áldozat

Hargita megyében is jelentős pusztítást végzett az ár, bár az illetékes vízügyi hatóságok jelentése szerint

a hét elején apadtak a térség folyóvizei. Felcsíkon több településen volt készütség, az emberek homokzsákokkal védtek az ingatlanokat, mezőgazdasági területeket. Károkról érkezett jelentés Csikmadaras és Madéfalva körzetéből. Az elmúlt napokban a vasúti közlekedés is akadózott: Bákó és Hargita megye között több járatot felfüggesztettek, a CFR munkatársai arra kérik az utasokat, feltétlenül tájékozódjanak indulás előtt az utazás feltételeiről.

Nem csak Székelyföldön, de országos szinten is továbbra is a víz okozta áradások harmadik áldozatát, a helyi katasztrófaelhárítás emberei egy eltűnt személy után kutatnak. Jelenleg Fehér, Bákó, Brassó, Kolozs, Kovászna, Dolj, Galac, Hargita, Máramaros, Maros, Olt, Szilágy, Suceava, Vaslui és Vrancea megyékben van érvényben árvízriasztás. ◀

Othonaikat féltik az áradástól a felcsíkiak

Fotó: Veres Nándor

▶ Röviden

Alkotótábor
képzőművészeknek

A Háromszék Művészeti Éve rendezvénysorozat égisze alatt szervez Nemzetközi Alkotótábort a Középpajtai Református Egyház július 3–14. között. Ez az első olyan rendezvény Erdélyvidéken, amelyen három ország művészei vesznek részt. A táborban készült alkotásokból július 11-én 17 órától kiállítás nyílik a helyi kultúrotthonban. A kiállítást bárki ingyenesen megtekintheti, a szervezők az alkalomra meghívták Középpajtáról elszármazott családokat, illetve közéleti személyiségeket is. A tárlaton lehetőség nyílik a művészekkel való beszélgetésre.

Minden szállal Erdélyhez

Igazi erdélyi hangulat, vendégszeretet, mintegy hetven rendkívül színes kulturális, irodalmi, szórakoztató non-stop program, gasztronómiai finomságok, játékok, látványosságok, jótékonyági gyűjtés – ez várja a résztvevőket július 2-a és 4-e között, a negyedik alkalommal, a Csattogó-völgyben megrendezendő „Erdélyország az én hazám” világtalálkozón, írja a *kultura.hu*. A programok mindegyike köthető Erdélyhez, s több fedett helyszínen zajlanak az események, akár egyszerre is.

Terjeszkedik a csúrszínház

Az esős idő ellenére is nagy sikernek örvendett Mikházán a Csúrszínházi Napok rendezvénysorozat – nyilatkozta lapunknak Szélyes Ferenc szervező. A mikházi származású, marosvásárhelyi színművész jövőben egyhetes rendezvénysorozatot szeretne, mert a három nap túl kevés a változatos programok számára.

Antal Erika

▶ Az idén is nagyon sokan látogattak el Mikházára a Csúrszínházi Napokra, ahol színes program várta a színház- és a kultúra kedvelőket. A színházi előadások mellett képző- és fotóművészeti, ruhakollekció kiállítás, könyvbemutató is volt, közönségtalálkozó a *Duna Televízió* szerkesztőivel, Bojtorjánkoncert, versmúsor, bábszínház és táncművészet. A Maros Művészegyüttes a *Kőműves Kelemen* című rock-balladát mutatta be, a Tompa Miklós Társulat a *Pinokkió* mese-musicalt. Az idén sem hiányzott a magyarországi Forrás Színház, amely állandó támogatója a Csúrszínházi Napoknak, ahová most a *Ludas Matyi*val, valamint a *Szamártestamentum* című, középkori komédiával szórakoztatták a közönséget. A mikházi ferencesek kápolnájában Puskás

Győző *Isten kezében* című versmúsorát adta elő.

Szélyes Ferenc színművész, a rendezvénysorozat megálmodója lapunknak elmondta, zavaró volt az eső és a rossz idő, de nem annyira, hogy bárki is hazament volna emiatt. A szabadtéri előadások ugyan elmaradtak, de a Csúrszínházban, a Kultúrotthonban és az iskolában, valamint a templomban szervezett események vonzóknak bizonyultak. Az idén először a *Duna Televízió* stábjá is jelen volt és rögzítette Székely János *Caligula* előadását, ahol a százszemélyes nézőtérre sokkal többen szerettek volna beülni. „Szeretnék mindenkitől elnézést kérni, aki nem láthatta a *Caligulát* és azért is, hogy az ígértünk ellenére a szabadtéri előadást nem tudtuk megtartani.” – fogalmazott Szélyes, aki jövőtől szeretné egy egész hétre kiter-

A Csúrszínházi Napok előtt a magyarországi Forrás Színház Marosvásárhelyen is vendégszerepelt

jeszteni a rendezvényt, hogy ne kelljen egymásra zsúfolni a programokat.

A három napos rendezvénysorozat alatt rendszeres buszjárat közlekedett Marosvásárhely és a nyárádmenti falu között, de aki ott akarta tölteni a hétvégéjét, az sátorban, vagy a falubeli családnál, illetve a panzióban szállt meg. A mikháziak erre az eseményre készülve kitarítják a portáikat, az utamenti árkokat, udvaraikat, a gyerekek pedig a báb- és ifjúsági előadásokra várnak. Az idén külön élmény volt a sza-

márkordé, amely a kicsiket hordozta a faluban. A tavaly felépült Csúrszínház folyamatos felügyelete is megoldódott, egy marosvásárhelyi vállalkozó támogatásával állandó gondnok vigyáz az összefogással, támogatásokkal megépült kulturális létesítményre. A hétvégi rendezvénysorozattal ugyanis nem zárja be kapuit a csúrból lett színház, hanem koncerteknek, előadásoknak, mulatságoknak ad helyet – mondta Szélyes Ferenc. Míg tavaly a Tompa Miklós Társulat egy előadást is létrehozott a

Csúrszínházban, Bródy Sándor *A tanítónő* című darabját, az idei nyárra tervezett produkció, amit korábban a kolozsvári színház vállalt, a *Szép magyar komédia* viszont elmarad, a színház műsortervébe nem sikerült beilleszteni Mikházát is.

A Csúrszínházi Napok idei támogatói többek között a Maros Megyei Tanács, a Communitas Alapítvány, a Rotary Téka Klub, a budapesti Pro Professione Alapítvány, az Előadóművészek Jógvédő Irodája és a Bernády Alapítvány volt. ◀

Minidzsessz nagyágyúkkal

ÚMSZ

▶ Blues-nappal gazdagodva jelentkezik a Mini Jazzfesztivál Csíkszeredában. Holnaptól július másodikáig hazai és külföldi muzsikások zenélnek a dzsesszkedvelők öröme. Az elmúlt év júliusában került megrendezésre székelyföld első dzsesszfesztiválja, amely az Első Mini Jazzfesztivál Csíkszereda nevet viselte. A szervezők már akkor sejtették, hogy lesz folytatás és a következőt még rangosabbá kell emelni. Maradt a szerény „mini” szócska, a családias hangulata miatt, de meg kellett toldani a rendezvényt egy blues-nappal, ahol blues-zenekarok lépnek majd fel, és a bluesgyökerekből átvezetnek a dzsesszmuzsika varázslatos világába, amely a fesztivál fő irányvonala. A rendezvény programját jórészt a közönség kérései szerint állították össze, a tavalyi fesztivál visszajelzése alapján, mivel fontosnak tartották, kiket szeretne látni a célközönség.

A blues-napot a bukaresti Trenul de noapte, azaz Éjszakai vonat nevű blues zenekar indítja, akik a „harmonica-blues” legjelentősebb hazai képviselői. A zenekar frontembere, alapítója Marcian Petrescu Románia legjobb szájharmónikásának számít, s hírnevét együttesének kon-

Frankie Lato lesz a csíkszeredai jazzfesztivál tiszteletbeli házigazdája

certsorozatai is alátámasztják. Második fellépőként itt lesz Ferenczi György, Magyarország legismertebb szájharmónikása.

Az est végén fellép a népszerű színész, zenész, zeneszerző Ioan Gyuri Pascu a The Blue Workers nevű zenekarával, akik 1992 óta számos hazai fesztiválon vettek részt ebben a felállásban. A koncerteken nagyrészt a rhythm & blues irányvonalat követik, ám zenéjükben a rockzene elemei is jelen vannak.

A dzsessz-napokon szintén zenei inyenccfalatok várják a

közönséget. A két est tiszteletbeli házigazdája Frankie Lato lesz, aki a dzsesszhegedülés nagymestere, és akit a szervezők idén is meghívtak az új „hagyomány” szerint, hiszen ő volt az első fesztivál sztárvendége és mozgatórugója ugyanúgy a színpadon, mint az utána következő „jam session” alatt is. A fesztivál sztárvendége idén Micheller Myrtil, akit Magyarország egyik legképzettebb énekesnőjeként tartanak számon. Először lép fel Erdélyben, ám az utóbbi években fellépett már Európa számos dzsesszfesztiválján.

Az első dzsessz-nap igazán csak bővelkedik különböző stílusokban, hiszen itt lesz a kiváló Sárosi Péter dzsesszongorista is, aki neves romániai és kubai zenészekkel érkezik majd és a latin-dzsessz stílusvilágát mutatja be a fesztiválon a Fuente de Vida nevű zenekarával. Őt követi a Grecsó Realltime Kollektív, akik a kortárs avantgárd jazz irányvonallal ismertetik meg a közönséget, a híres Grecsó István vezetésével. Majd a fesztivál sztárvendége, a csodás hangú Micheller Myrtil a zenekarával, akik a klasszikus dzsessz varázslatos zenei világát hozzák el a fesztiválra.

Második nap sokak kedvence, a Swing indítja az estet, hiszen fellép a Frankie Lato Quartet, amelyet 1993-ban alapított Frankie Lato és ezzel lehetőséget kapott Magyarországon a swinghegedülés bemutatására. Követi őket a romániai dzsesszélet egyik legjelesebb képviselője Mircea Tiberian dzsesszongorista, aki ezúttal Maria Răducanuval áll színpadra, aki különleges énekhangjával tűnt fel az ország és Európa több jelentős fesztiválján.

Az estét és egyben a fesztivál koncertsorozatát igen neves művészek zárják: Denert Árpád és a Gyárfás István Trió. ◀

Szótárlat

Nyerésre állnak
a műemlékvédő civilek

A sajtó révén a fél ország megismerhette a szatmári civilek harcát a város egyik legismertebb műemléképületének megvédéséért. A régi Pannónia (ma Dacia) szállóiról van szó, amelyhez nem csak azért ragaszkodnak a törzsgyökeres szatmárnémetiek, mert a Lechner Ödön-féle magyar szecesszió szép példánya, de azért is, mert tervrajza nagyezüst díjat nyert az 1903-as párizsi világkiállításon. A színes majolikával díszített épület már magánosításakor felkorbácolta a kedélyeket, mert a város tulajdonát képezte, ám egy fufangos csavarral magánkézre játszották. Persze, olyan politikusok, akiknek akkor beleszólásuk volt az ügybe. Ám, mint több nagybácsú műemlékkel, az új tulajdonosok nem igazán tudtak mit kezdeni a felújítást igénylő épülettömbbel, ezért három éve eladták egy Amerikából hazatért avasi vállalkozónak, aki mindjárt megrendelte a felújítási tervet, s nagy nyilvánossága előtt ígérte: mindent az eredeti rajzok szerint állítanak vissza, amire a bukaresti műemlékvédelmi főhatóság pecsétje is garancia. Elkezdődött a munka, s tavaly ilyenkor kitört a botrány: a szállón megjelent egy tőle idegen toldalék. Hogy

több hasznos területet nyert, a tulajdonos vízszintesen kettévágta azt a magas, boltíves átjárót, amelyen a gyalogosok a főtérről a filharmonia, a posta és több iskola felé mehettek. Ezzel egy csúnya betonagút jelent meg a város közepén. Civil kezdeményezésre a tiltakozás hulláma már ekkor elindult, majd ezen a tavaszon nyilvános tüntetésbe váltott. Ha mindez nem lett volna elég, a helyi Kelemen Lajos Műemlékvédő Társaság aláírásgyűjtésbe kezdett, amely mostanra a háromezernél tart. Ez már olyan nyomás, amelyet nem lehetett figyelmen kívül hagyni. A cselekvés pillanata akkor jött el, amikor a napokban elterjedt a hír, hogy Kelemen Hunor művelődési miniszter Szatmárnémetibe érkezik. Először Ilyés Gyula polgármester jelentette be: megegyeztek a szállodatulajdonossal, hogy lebontja az alagutat és visszaállítja az eredeti állapotot, amit Vasile Țintaș a nyilvánosság előtt is megerősített. De némi cinizmussal fűszerezve, külön megjegyezte: nem a tiltakozások miatt, mert ő nem egy ijedős típus, csak rájött, hogy neki sem tetszik a változtatás.

Sike Lajos

Magyar elnök a rádiónál?

Fleischer Hilda

A parlament két házának kulturális szaktanácsadói tegnap együttes ülésükön meghallgatták azokat a jelöltek, akiket a pártok, a kormány, az elnöki hivatal, a közszolgálati rádió és televízió alkalmazottai javasolnak tagnak, illetve póttagnak a két intézmény vezetőtanácsába. A két testület összetételéről ma szavaz a parlament, s ma derül ki az is, ki kerül a két közszolgálati médium élére. Az elnököt a vezetőtanácsok választják a soraikból, ám mandátumukat a honatyáknak is meg kell erősíteniük.

Meseşan a tévéelnök?

A meghallgatások főszereplője Ada Meseşan volt, akit a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) a köztelevízió elnökének javasol. Meseşan jelenleg a párt sajtóirodájának munkatársa. A meghallgatáson elmondta: korábban a Románia liberális szerkesztőjeként dolgozott, az újságírást sokáig tanárkodással párosította, a média-munka azonban egyre inkább hivatássá vált számára. Mivel a parlamenti „aritmetika” szerint a tévé vezetőtanácsában a kormány pártok több taggal rendelkeznek az ellenzéknél, Meseşan jó eséllyel mátol a köztelevízió elnöke vezérigazgatója lehet.

A szociáldemokraták és a nemzeti liberálisok jelöltjei után Sebesi Karen Attila, az RMDSZ jelöltjének bemutatkozása következett, aki hangsúlyozta: nem párttag, s a kolozsvári Román Televíziónál ő az egyetlen magyar anyanyelvű szakember, aki román nyelvű műsorokat szerkeszt, vezet.

Demeter: kell a rádióelnökség

Demeter András István – akit az RMDSZ a rádió vezetőtanácsába delegál – meghallgatására

várva, lapunknak elmondta: ha érvényesül a koalíciós alku, és megkapja az intézmény elnöki tisztét, első dolga lesz megvizsgálni, hogy a 2004-2009-es mandátum menedzsment szempontjából valóban sikeres volt-e. „Ha ez így van, kiszűrném azokat a pozitívumokat, amelyeket kötelező módon folytatnunk kell, és külön figyelmet szentelnék azoknak a sikertelenségeknek, meg nem valósított céloknak, amelyeket az elődök már kitűztek maguk elé” – magyarázta tegnap az ÚMSZ-nek De-

meter. Kérdésünkre elmondta, korszerűsíteni a rádió műsorrácsát, a tartalmat, de a formát is. „Én mindennapi rádióhallgatóként azt tapasztalom, hogy a törekvés gyerekcipőben jár ugyan, de határozott irányt mutat” – fejtette ki a volt művelődési államtitkár. Kérdésünkre, mekkora esélyét látja annak, hogy rádióelnök legyen, Demeter így válaszolt: „ahhoz, hogy a köztelevízió élére egy napon magyar elnök kerüljön, arra van szükség, hogy először a rádió legyen magyar elnöke”. ◀

Rostás-Péter István (balra) és Sebesi Karen Attila, a TVR igazgatótanácsának RMDSZ-es póttagja és tagja A szerző felvétele

Nézettségvezető a futballvébé

F. I.

A labdarúgó világbajnokság az olimpiai játékok és az amerikai foci döntője, a Super Bowl mellett a világ legnézettebb sporteseményei közé tartozik. Németországban például a Nationalelf vasárnapi, Anglia elleni mérkőzését 25,57 millió néző követte, míg a valenciai Forma-1-es futamot „csupán” 5,69 millióan látták.

Nézőcsúcsok a TVR-n

A 2010-es dél-afrikai labdarúgó világbajnokság romániai közvetítője, a Román Televízió (TVR) a mérkőzések ideje alatt minden más tévéműsor nézettségét megelőzi, falun és városban egyaránt. A nézettségi mutatók szerint a tévé eddigi közvetítéseit átlagosan egymillió néző követte (a kora-

délutáni mérkőzéseket 700 ezer, az estieket pedig több mint egymillió néző). A televízió közleménye szerint a számok a valóságban sokkal magasabbak, ugyanis nem veszik figyelembe azt, hogy vannak nézők, akik szórakozóhelyen követik a meccseket, több társukkal együtt.

A csatorna mellett a köztévé honlapja (melyen Live text-formában „közvetítik” a meccseket) is profitál a világbajnokságból. A www.tvr.ro honlapot a focivébé első meccse óta naponta 45 ezren

látogatják, ami háromszorosa a korábbi kattintásoknak.

A nők is bekapcsolódnak

Alapvető demográfiai változások zajlanak a focivébé nézőközönségében – állítja a Futures Sport + Entertainment elemzése, melyet a *aktiv.online* idéz. Az Initiative globális médiaügynökség elemzője a futball-világbajnokságok nézettségét vizsgálva megállapította, hogy a vébé egyre vonzóbb a tehetősebb nézők szá-

mára, és egyre jelentősebb női közönséget vonz. Az elemzők szerint a „nőiesedés” azzal magyarázható, hogy a foci az újságok hátsó sportrovatából sokszor címlapra, magazinokba, internetre és szórakozóhelyek tévéibe is átvándorolt. „A széles körű jelenlét nehezebben elkerülhetővé tette a futballt, és az imázs javulásával a nők beleszerettek a sport szépségébe. A játékosok saját jogú celebbé váltak, a futballista feleségek újabb érdekességeként szolgálnak” – állítja az elemzés. ◀

Magyar nézők vs. TVR

Letiltotta a román köztévé a Romtelecom Dolce műholdas műsorszóró által sugárzott Magyar Televízió (MTV) vébé-meccseit. A közvetítések idejére elsötétül a képernyő, és a „Kövessék a FIFA 2010-es világbajnokság mérkőzéseit kizárólag a TVR1, TVR HD és a Telesport csatornákon!” felirat jelenik meg. A *Kronika* című napilapnak nyi-

latkozó Cristina Ionela Popescu, a Romtelecom PR-igazgatója elmondta: hivatalosan szólították fel erre, ezért nem volt más választásuk. Az ügyben jogi úton sem igazán lehet lépni, ugyanis a közvetítési jogokat az egyes országokra adják, tehát Magyarországon az MTV, Romániában pedig a Román Televízió (TVR) sugározhat.

Száz szó

Győzött az egymás iránt érzett szerelem és a környezettudatosság: összegyűjtötte a megfelelő mennyiségű fémdobozt az az amerikai jegyepár, amely kizárólag a visszaváltásból akarta fedezni esküvőjük költségeinek egy részét. A Spokane-ben élő Andrea Parrish és Peter Geyer jó ideje nekilátott az előkészületeknek, januárban már 18 ezer dobozzal osztották meg nappalijukat, végül 280 ezer dobozzal álltak meg. Mindez némi megtorpanást jelent, ugyanis korábbi hírek szerint a szerelmesek 400 ezer konzerv- vagy sörösdobozt akartak összegyűjteni. Projektjükéről internetes oldalt is létrehozta, ennek köszönhetően egész Amerikából özönlöttek a dobozok a fiataloknak. Erős a gyönyörük, hogy a boldogító igen egy boldogító vállalkozásnak is a kezdetét jelenti.

(szücs el)

Röviden

Újraindulhat az Erdélyi Napló

Ősszel újraindulhat az Erdélyi Napló című hetilap, köszönhetően a finanszírozásba becsatló, a Magyar Nemzethez és Hír Tv-hez közeli üzleti vállalkozásnak – írta saját forrásaira hivatkozva a *hirkereso.ro*. A tavaly augusztusig Kolozsváron szerkesztett és kiadott hetilap volt főszerkesztője, Makkay József a *hirkereso.ro* tudomása szerint Liszkay Gáborral, a Magyar Nemzet és a Hír TV első emberével állapodott meg az Erdélyi Napló újraindításáról.

Cenzúraellenes menedékhely

A sajtószabadságot világszerte védelmező Ríporterek Határok Nélkül nemzetközi újságíró-szervezet egy olyan hálózati központot avatott fel párizsi székhelyén, ahonnan a cenzúrát megkerülve lehet internetezni. A virtuális „cenzúraellenes menedékhelyen” olyan internetes kapcsolat és felhasználói programok állnak rendelkezésre, amelyek biztosítják a világhálóra feltett információk teljes védelmét és beazonosíthatatlanná teszik azok szerzőit.

Szavazó

Nem karcsúsítják a kormányt?

Az Új Magyar Szó internetes olvasói szerint nem fogják karcsúsítani a Boc-kabinetet. A *maszol.ro* szavazógépén feltett legutóbbi kérdésünkre (Őn szerint karcsúsítani fogja a miniszterek sorát a Boc-kormány?) válaszoló olvasóink (tiz százalék kivételével) amellet foglaltak állást, hogy nem fogja karcsúsítani a miniszterek sorait a Boc-kormány.

E heti kérdésünk: Mekkora összeget sikerült félretenni idén?

1. Semmit.
2. 1000–10000 lejt.
3. 10000–90000 lejt.

3D-ben jelenik meg a GSP

ÚMSZ

Pénteken 3D-s formátumban jelenik meg a *Gazeta Sporturilor* (GSP) című sportújság, mely a kiadvánnyal mellékelt speciális szemüveggel lesz olvasható – írja a lap főszerkesztője, Cătălin Tolontan a személyes blogján. A GSP lesz az első 3D-s újság Romániában, mely csupán néhány hónapot késett a *Le Dernere Heure* című belga lap premierjéhez képest. (Június 5-én a Rupert Murdoch tulajdonában levő brit *The Sun* is háromdimenziós formátumban jelent meg.) A sportlap pénteki számát, melyet teljes egészében a 2010-es dél-afrikai

labdarúgó világbajnokságnak szentelik, a tervek szerint száz-ezer példányban jelenik meg, és nem lesz drágább a korábbi lap-számoknál.

A speciális szemüveggel az olvasók háromdimenziós formában láthatják a lapban közölt fényképeket, illetve bizonyos reklámokat is. A GSP egyébként Románia legolvasottabb sportújságja, az idei év első harmadában átlagosan 44 100 példány kelt el belőle. Az újság 3D-s projektjét a Bergenbier támogatja. A sörgyártóval legutóbb május 5-én működött együtt a GSP, amikor a Férfiak Napja alkalmából sárga színben pompázott a lap. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 Bucureşti, Piaţa Presei Libere nr.1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

HIRDETÉS

SZERDA
2010. június 30.

A nap filmjei

TV2, 12.50

Szerelmem a szomszédom

Üdvözöljük Catalina Islanden, ahol Bridget Connolly és Betsy Lucas a legnagyobb ellenségeik. A két középkorú hölgy már időtlen idők óta szomszédok és évek óta dúl közöttük az ádáz háború (bár tulajdonképpen egyikük sem tudná megmondani, annak idején mi miatt is pattant ki a vita). Ebben a pillanatban mindketten azzal vannak elfoglalva, hogy egymást túlcitálva találják ki a jobbnál jobb Halloween tréfákat.

Antena 1, 20.30

Halálhajó 2 - Rettegés a vízen

Három barát minden évben közös túrára mennek, idén halászni indulnak. Stu a barátját is magával hozza, Juliát. Ahogy horgászni kezdenek, csónakjukkal lassanként egyre sűrűbb ködbe siklanak bele, és hamarosan különös és egészen hihetetlen események történnek. Egy régi luxushajó fedélzetén találják magukat, mely hajó 60 évvel korábban tűnt el a Bermuda-háromszögben...

RTL Klub, 22.20

Kigyóhal-akció

A rettegésnek is van egy határa. Patrick és Lori a kezükbe veszik az irányítást, és szembezárnak a városukat fenyegető rettenettel. Egy súlyos mérgezés következtében a város mellett tóban bizonyos, agresszív halfajok mutálódnak, és amikor egy haltenyésztő cég emberei növekedési hormonokat juttatnak a vízbe, elszabadul a pokol.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebenned bíztunk 15.05 Arcvonalok 16.05 Közéleti 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd - közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnagyedőrá, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenei üzenetek 14.00 Délutáni váltás, Kertészrovat 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló, Meditáció: unitárius egyházi műsor 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Interaktív szolgáltató műsor meghívottal. 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Világjáró
9.30 Marsupilami
9.50 Mikor érünk már oda?
10.00 Gyerekkori könyveink
10.30 A dzsungel könyve
10.55 Zorro (am. kaland sor.)
11.25 Marosvásárhely Fekete márciusa
12.30 Kívánságosár
15.00 Híradó
15.10 Térkép - Válogatás
15.40 Négyesemközt a történelemmel
16.05 Családi képtök jó helyen
16.20 Gyere egy körrel!
17.15 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
18.05 25. szélességi fok Délre (sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Újrakezdés (olasz sor.)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Az autózás legendái
22.00 Nem az én életem (am.-kan. thriller, 2006)
23.30 Sport hírek
23.35 „Kezdetben adott kegyelem”
0.30 Viola csókja (olasz vígj., 1998)
2.10 Híradó (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek
7.30 Az első órában
8.00 Ébresztő
9.00 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság (ism.)
10.55 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, stúdió
11.35 Szerelmes Don Juan (sor.)
12.35 A palota ékköve (koreai sor.)
13.45 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, info
14.00 Hírek
14.45 Egyszerűen izletes
14.55 Teleshopping
15.35 Együttélés
16.35 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, info
17.00 Kis Dorrit (angol minisor.)
18.00 Én, te, ők
18.15 Sziluetbarát receptek
18.50 A palota ékköve (koreai sor.)
20.00 Hírek
20.45 Sport
21.00 FIFA 2010, info
21.20 Latin Grammy Awards koncert (AP)
23.00 Szerelmem a képernyőn túl
23.30 Profil, történet, szereplő
0.00 Hírek
0.15 Alapvető túlélési technikák

VIASAT 3

10.20 Smallville 11.10 Az Elnök (sorozat) 12.10 Feleségcsere (ismétlés) 13.00 Segítség, szülő vagyok! 14.00 A médium (sorozat) 16.00 Gyilkos számok (sorozat) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 19.00 Feleségcsere 20.00 Jóbarátok (sorozat) 21.25 Gyilkos számok (am. sorozat) 22.20 Nyomtanulmány (am. sorozat) 23.10 Esküdt ellenségek (am. krimisorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.50 Ma Reggel
10.00 Színészpálánták (olasz sor.)
11.05 Önök kérték! (ism.) Kívánságműsor
11.55 Nappali
13.01 Híradó délben
13.15 Időjárás-jelentés, Sporthírek
13.25 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.35 Hrvatska kronika
15.05 Ecranul nostru
15.35 Kormányváró (ism.)
16.00 Teadélután
16.20 Körzeti híradó
16.35 Hírek
16.45 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság Összefoglaló a nyolcadöntők mérkőzéseiből
19.10 Hírek
19.15 Pörög az élet! (auszt. sor.)
19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sporthírek
21.00 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság Összefoglaló a nyolcadöntők mérkőzéseiből
23.40 Az Este - Szerda
0.05 Hírek
0.10 Sporthírek

TVR 2

7.00 Mindig optimistán (sor.)
7.50 Lehet, hogy nem tudtad
8.00 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, stúdió
8.30 A világ városai, Reykjavik
9.00 Párizsi jóbarátok (fr. vígjátéksor.)
10.00 Hírek, sport
10.20 Találkozunk
11.30 Hírek, sport
11.50 FIFA 2010 Labdarúgó világbajnokság, nyolcadöntők
14.30 Zon@ IT
15.00 Együtt Európába
16.00 Mindig optimistán (ausztrál sor.)
17.00 Párizsi jóbarátok (fr. sor.)
18.00 Euronews
18.15 A világ városai
18.45 FIFA 2010, info
19.00 FIFA 2010, nyolcadöntők
21.00 Bazár (ism.)
21.30 Az én költségvetésem
22.00 Hírek, sport
23.10 Négy nő és egy halott (spanyol vígjáték, 2006)
1.10 Mosoly négy keréken
1.40 Herkules (am. kalandf., 2005) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.10 Pontos sportidő
14.10 Külön kiadás
15.05 Tenisz, Wimbledon
17.00 Pontos sportidő
18.00 Sport.ro Hírek
19.05 Információk (live)
19.30 Dinamo Bucuresti - Austria Viena barátságos mérkőzés 21.30 Sport.ro Hírek
22.00 Wrestling WWE Superstars
23.00 BoxBuster: David Haye - John Ruiz

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Thomas, a gőzmozdony
10.20 Dogstar, az eb-busz
10.45 Derek, a fegyverek (sor.)
11.30 Roma Magazin
11.55 Domovina
12.20 Martin György gyűjtéséből
12.30 Ájtáró
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Sorstársak
15.10 Lélek-történetek
15.40 Hétmérföld
16.15 Kalandozó
16.40 Egy lépés előre (sor.)
17.30 Bűvölet (olasz sor.)
18.25 Magyar válogatott
19.20 1100 év Európa közepén
19.45 Bob, a mester
19.55 Thomas, a gőzmozdony
20.05 Afrika gyöngyszeme (port. sor.)
21.00 Híradó este
21.20 Sporthírek
21.25 Afrika gyöngyszeme (port. sor.)
22.15 Stingers (auszt. krimisor.)
23.00 Záróra
23.55 McLeod lányai (sor.)
0.40 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Sport
9.55 Könyvbemutató
10.00 A tizedik királyság (amerikai-angol-német kalandf.) (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat, ism.)
13.00 Pro Tv hírek, Sport
13.45 Kedves szomszéd, mi a hézag? (kan. thriller, 2006)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Kickboxer 3.: A küzdés művészete (amerikai akciófilm, 1992)
22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Terminátor - Sarah Connor króniká (amerikai sorozat)
0.00 Kickboxer 3.: A küzdés művészete

(amerikai akciófilm, 1992) (ism.)
2.00 Pro Tv hírek, sport (ism.)

RTL KLUB

7.00 Autómánia (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli - Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (arg. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 06-91-33-55-33 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő
15.25 Visszatérés a titkok kertjébe (am.-német-angol családi kalandf., 2000)
17.25 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói tévéfilm sor.)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow (show-műsor)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar sorozat)
Közben: RTL-hírek
22.20 Kigyóhal-akció (amerikai-kanadai thriller, 2004)
Utána: RTL-hírek
0.15 Ember tervez (am. thriller, 1999)
2.00 Reflektor

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárás
8.00 Jó reggelt Razvannal és Danival
10.00 Sajtószemle Mircea Badeával
11.00 Benny Hill (angol sorozat)
12.00 Miami Vice (amerikai sorozat)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Hosszú futás (dél-af. filmdráma, 2000)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
Alina Petrescuval
20.30 Halálhajó 2 - Rettegés a vízen (am. thriller, 2001)
22.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)
23.30 Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Poker After Dark (ism.)
2.00 Office (amerikai sor.)
2.45 Miami Vice (amerikai sor.) (ism.)
3.45 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval (ism.)

TV2 TV 2

7.00 Két Testőr
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televíz
11.50 EZO.TV
12.20 Teleshop
12.50 Szerelmem a szomszédom (am. vígj., 2006)
14.20 Kvízió - Telefonos játék
15.50 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
16.20 Capri - Az álmok szigete (olasz sor.)
17.25 Bűbájós boszorkák (amerikai filmsor.)
18.35 Joshi Bharat (talk show)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
21.10 Aktív
21.50 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.25 Doktor House (am. sor.)
23.25 Mercy angyalai (am. sor.)
0.25 Szellemekkel sutto-gó (amerikai sor.)
1.25 Tények Este
1.55 EZO.TV
2.40 Szédült rohanás (amerikai vígj., 2006)
4.00 Két Testőr Életmódmagazin (ism.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
7.30 Testvérek (amerikai sor.)
8.20 Sport Florentinával - sportműsor
8.30 Teleshopping
9.00 A szakértők - talk show (ism.)
10.00 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat)
10.30 Charleston (olasz vígjáték, 1978)
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Született feleségek (amerikai sorozat)
15.00 Reggeli Einsteinel! (amerikai családi vígjáték, 1998) (ism.)
17.00 A szakértők - talk show
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Míg a halál el nem választ (francia-am. krimi, 1992)
22.15 Lököttek (vígjátéksor.)
23.15 Nincs alku 2. (amerikai-kanadai filmdráma, 2005)
2.00 Hírek (ism.)
3.00 Lököttek (vígjátéksor.) (ism.)

KANAL D

8.00 Adio, de szeretlek (sorozat) 10.00 Menyet anyának 12.30 Hírek 13.15 Orovosok 14.45 Árulás a családban (török sorozat) 16.30 Légy az enyém (reality show) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Házasulandó fi-am van 20.30 Vendéglő nálunk otthon 21.30 1001 éjszaka (török sorozat) 23.00 Óriáspók (amerikai katasztrófa film, 2000) 1.30 Vendéglő nálunk otthon (ismétlés)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzárta (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Sziluett (ism.)
11.05 Panaszkönyv (ism.)
11.30 Riasztás (ism.)
12.05 Vonalban (ism.)
Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Lapzárta (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Különkiadás (ism.)
17.05 Ősök tere
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss napi információk
18.30 Iskolapélda
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzárta
Vitaműsor újságírókkal
23.05 Negyedik (ism.)
23.30 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
0.05 BBC World Híradó
0.30 Iskolapélda (ism.)

DISCOVERY

7.00 Motorkerékpár-építő VB - Craig Whitford és Mike Long
8.00 Újjáépítők
9.00 Hogyan csinálják?
- Tükör/Járműborítás
9.30 Hogyan működik?
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amcsi motorok
12.00 Trükkös tesók
- Ripsaw forradalom
13.00 Túlélés törvényei - Oregon
14.00 Ötödik sebesség
14.30 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült?
17.00 Állítólag...
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 Amerika legőrültebb versenyei
20.00 A túlélés törvényei
21.00 Hogyan készült?
22.00 Végzetes másodpercek
22.30 A túlélés törvényei
23.30 Halálos fogás - Hajótörés
0.30 Éjjel túl a katasztrófát
1.30 Töréspont - Üzemanyag-szállító
2.30 Végzetes másodpercek
3.00 A túlélés törvényei
4.00 Amerika legőrültebb versenyei

HALLMARK

10.00 Foyle háborúja (angol sorozat) 12.00 Amy-nek ítélve (amerikai sorozat) 13.00 Órangyal (amerikai sorozat) 14.00 Nash Bridges (amerikai sorozat) 15.00 Foyle háborúja (angol sorozat) 17.00 Jeanne d'Arc (kanadai kalandfilm, 2/1. rész, 1999) 19.00 Amy-nek ítélve (amerikai sorozat) 20.00 Nash Bridges (sorozat) 21.00 Órangyal (amerikai sorozat) 22.00 A férjem védelmében (amerikai sorozat)

Június 29., kedd

Az év 27. hete és 180. napja, hátravan 185 nap

Ma Pál, Péter nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Pál latin eredetű férfinév, a Paulusból származik, amelynek jelentése: kicsi.

A Péter férfinév a görög Petrosz név latin Petrus alakjából származik. Holnap Pál napja van.

Évfordulók

- 1456-ban III. Callixtus pápa elrendelte a déli harangozást – a közhiedlemmel ellentétben nem a nándorfehérvári győzelem feletti örömben, hanem a csata előtt három héttel, könyörgésként.
- 1938-ban Milan Hodza csehszlovák miniszterelnök az Egyesült Magyar Párt vezetőivel tárgyal, akik az autonóm Szlovákia belüli magyar autonómia megvalósítását sürgették.
- 2007-ben Móse Kacav izraeli államfő átadta lemondását Dalia Itzik izraeli parlamenti elnöknek.

Vicc

Kovács kérdi a haverját:
– Figyelj, te miért sántítasz?
– Semmiség, egy szimpla focibaleset!
– Nem is tudtam, hogy szoktál focizni.
– Nem is. Csak tegnap kikaptam a válogatot, és mérgebelen belerúgtam a tévébe.

Recept

Hagymás lencsesaláta

Hozzávalók: 40 dkg lencse, 6 dkg kolozsvári szalonna, 1 nagy fej lilahagyma, 1/2 csomó metélőhagyma, 2 evőkanál ötszázalékos ecet, 4 evőkanál olaj, babérlevél és só.

Elkészítés: A lencsét sós, babérleveles vízben megfőzzük, leszűrjük és kihűtjük. Az olajat, az ecetet, az apróra vágott metélőhagymát és lilahagyma-karikákat összekeverjük. Végezetül hozzáadjuk a kiolvastott kolozsvári szalonnacsíkokat is. Ezzel az öntettel összekeverjük a lencsét. Tálaláskor paradicsommal díszítjük.

Gondolatjel

Visky István rovata

Ha valaki olyan dologért dicsér, amivel nem is rendelkezel, akkor valószínű, hogy el akar venni tőled valamit. Nincs veszélyesebb dolog a dicséretnél. A dicséret mindig elhomályosítja a látást, megállítja az embert és önmaga felé fordítja: az az ember, akit dicsérnek, akaratlanul is önmaga felé fordul. Néha, gyermekeknél, fiataloknál szükség van erre, hogy a

növekedő, kiteljesedő élet önmagából merítsen erőt azáltal, hogy jobban megismeri magát. Am ugyanez felnőtteknél már a legnagyobb veszély, hiszen egy felnőtt ember egyebet sem akar, mint megdicsőülni, amire pedig a dicséret tökéletes út. Aki pedig szándékosan dicsér bennünk valamit, amink nincs is, az nem csak hazudik, de olyan útra vezet, ahol csak árthat nekünk.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Lehangoló gondolatok és érzések nyugtalanítják. Nyughatatlan, kiszámíthatatlan, nem bír egy helyben maradni.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Egész életére kiható változások várhatók a közeljövőben. A szerelemben talál gyógyírt minden egyéb csalódására.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Mostanában túlságosan zárkózott, emiatt sokan félreértik. Egy kisebb külföldi út lehetősége merül fel, de tervei csak később realizálódnak.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A Vízöntőben a Hold, és Őn legzivesebben szerelmeskedve, ágyban töltené ezt a napot. Ha módjában áll, tegye ezt! Ellenkező esetben jelöljön ki esőnapot!

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Szeretőjének elutasítása nyűgössé és kedvetlenné teszi. Rá is féltékeny? Tovább rontja a helyzetet, hogy a családjában, rokonságában is kiüjülnek az ellentétek.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Kedélyállapotán nyomot hagyott a korábbi hetek időjárása. Elbizonytalanodott, de önuralommal következmények nélküli válaszolhat az át a nehéz időszakot.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Éjt nappallá téve dolgozik, hogy kialakítsa a megbízhatóság és a nélkülözhetetlenség nimbuszát.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Meggondolatlanul vitába keveredik, amelyen aligha kerekedhet felül csupán az okosságával, de estig lecsillapodik. Ez a ritka, átmeneti nyugalom kedvezően hat a környezetére.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Hallomásból ismert betegség tüneteit véli felismerni önmagán. Orvoshoz nem akar fordulni. Feszültségoldó programokkal javíthat a helyzetén.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Teendőit ne halogassa, mert a hónap végén az új feladatok miatt semmire nem jut majd ideje. Legyen meggyőző és határozott. Fényesítse erőnyeit!

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Nehezen viseli az irigyei támadását, de ki tudja védeni. Nagyon vágyik az elismerésre, ezért próbál az erején felül teljesíteni, amiben a jegyében járó Hold is segíti.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Önt a társai nehezen tudják megközelíteni, de éppen ebben a titokzatosságban rejlik a vonzerelme. Nem szereti a magánéletét kiteregetni.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

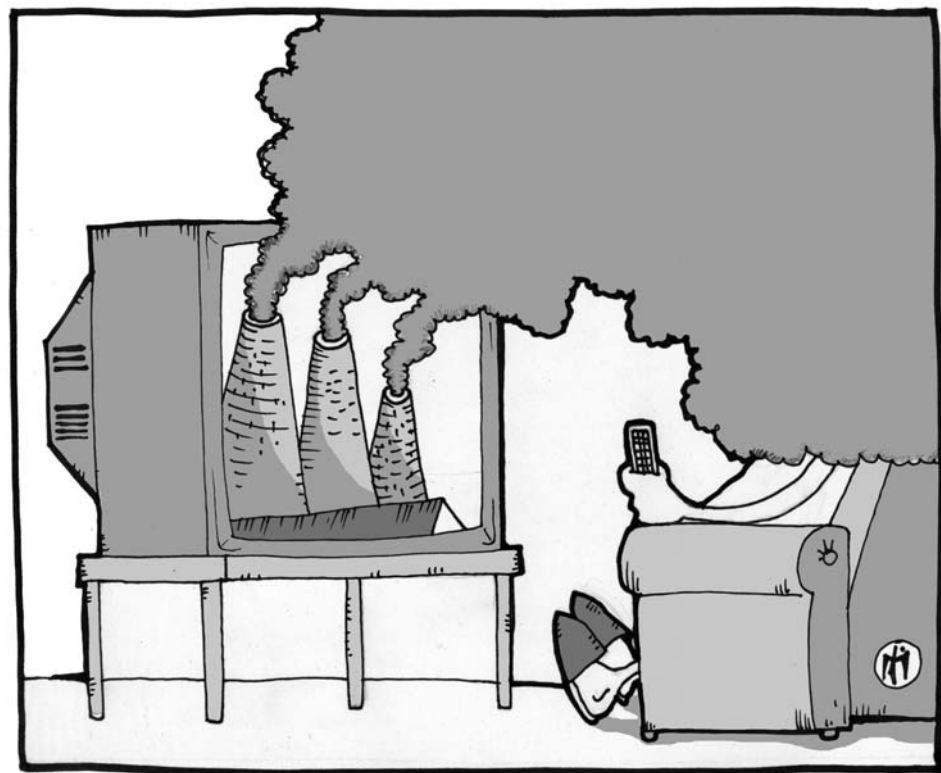
Többnyire felhős lesz az ég, de rövidebb napos időszakok bárhol, hosszabbak inkább csak északnyugaton, nyugaton lehetnek. Sokfelé várható eső, zápor, zivatar. Az északi, északkeleti szél többfelé megerősödik.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	28°C	17°C
Brassó	23°C	14°C
Bukarest	24°C	16°C
Csiksztereda	23°C	14°C
Kolozsvár	26°C	16°C
Marosvásárhely	26°C	16°C
Nagyvárád	29°C	17°C
Szatmárnémeti	30°C	18°C
Temesvár	28°C	17°C

Média

Horváth István

***	NAGYON-SZERFÓLÓTT	KÖTÉST KIBONT	MADAGASZKÁRI FELMAJOM	MEGHITT	A NOBELIUM VEGYJELE	RÓMAI I	HEGYES-SZAKALLÚ ...; DÁN KIRÁLY	AJTÓT NYIT	LENTRÓL MOZGATOTT VÍZIKEREK
A NŐK EGYENJOGUSÁGÁT HIRDETŐ									
BOLTI ALKALMAZOTT						VÁLASZTEKOS (RÓV.) CSOMAG			
GERMÁN ISTEN					DEL-AMERIKAI ORSZAG				
KÖNNYEDEN ELSZÁLL					LEDÓLÓ			LITER SZÜR DISZITESE	
NEMA TADE!			ALBÁN PENZ				HARC VEGE!		
A MŰLT IDŐ EGYIK JELE		CSOMO BONTÁSA	NÉMET VÁROS				DOLMÁNY-KABÁT		
LANGOLO		ELŐTRG: FÖLD		MELY IDŐTŐL KEZDVE					
A KÖZEPÉBEN				CSÉPEL		FESTMÉNY IDEGI!			
LASSAN SZET-SZEDŐ									

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:

013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:

Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:

Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:

Ágoston Hugó

Főmunkatársak:

Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:

Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Szakács Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:

Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:

Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0788-822442 (Csiksztereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:

Tofán Levente

Grafikus:

Horváth István

Tördelőszerkesztők:

Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Gazdasági igazgató:

Chirode Linda

Terjesztési menedzser:

Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:

Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilgy)

Jogtanácsos:

Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénzügyalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségünk és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:

1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

r-a-d-i-o
88.3 FM

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!
FM 88 91 95 102 106 108 MHz

rtm
MAROSVÁSÁRHÉLYI RÁDIÓ
98.9 FM

Paprika rádió
füjön csip
95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

Tangóra lejt Dél-Afrika

Labdarúgás

Hirösszefoglaló

▶ A holland válogatott Arjen Robben és Wesley Sneijder góljával 2-1-re nyert a szlovák csapat ellen a dél-afrikai labdarúgó-világbajnokság hétfői első nyolcaddöntőjében. A holland csapat - amely 22 mérkőzés óta veretlen - története során ötödik alkalommal jutott a legjobb nyolc közé világbajnokságon. A pénteki negyeddöntőben a 20:30-kor kezdődő brazil-chilei párharc győztese lesz az Oranje ellenfele.

Újabb nagy bírói hibák a negyeddöntőkben

Argentína lesz Németország ellenfele a dél-afrikai labdarúgó-világbajnokság negyeddöntőjében, miután 3-1-re legyőzte Mexikót. A mérkőzés 26. percében Diego Maradona együttese óriási bírói hiba után szerzett vezetést Tévez révén, aki méteres lésen állva fejt a hálóba. Az argentin-német negyeddöntőt szombaton 16 órától rendezik Fokvárosban.

Sporttörténelem és ibériai derbi

A japán és a paraguayi labdarúgó-válogatott még soha sem játszott világbajnoki negyeddöntőt, így bármelyik is jut tovább a mai, 17 órakor kezdődő nyolcaddöntős összecsapásból, sporttörténelmet ír. A japánok nemcsak a maguk, hanem az egész földrész becsületéért is küzdenek. Egyrészt

Wesley Sneijder holland csatár (narancssárga mez) gólja megpecsételte a szlovák csapat sorsát

Fotó: fifa.com

ázsiai együttes még soha sem nyert dél-amerikai riválissal szemben a vb-k történetében, míg a mostani, dél-afrikai segerszemenlén már csak ők maradtak állva a kontinensről azután, hogy a nyolcaddöntőben Dél-Korea szombaton kikapott Uruguaytól.

Az Ibériai-félsziget két labdarúgó-válogatottja, a spanyol és a portugál csapat először csap össze világbajnokságon ma este 21.30-tól a dél-afrikai torna nyolcaddöntőjében. A két "szomszédvár" eddigi mérlege jelentősen a spanyolok felé bilien: a Vörös fúria 15 győzelem mellett csupán ötször maradt alul, 12 alkalommal pedig döntetlen született. ◀

Szakmai szemmel – Ion Horoba

„Az Argentína–Mexikó-mérkőzésen lőtt argentin lesgól valóban befolyásolta a játékot, de nem döntő módon. A mexikóiak amúgy sem tudták volna legyőzni Maradonáékát” – kommentálta lapunk kérdésére a vasárnap esti nyolcaddöntőt Ion Horoba. A megyesi Gaz Metan sportigazgatója bosszantónak tartja a labdarúgó világbajnokság játékvezetői színvonalát, ám úgy véli: a minőség nem a videobíró alkalmazása segítene. „Nem az

elektronikát kellene segítségül hívnia a FIFA-nak, hanem sokkal gondosabban kellene összeválogatni a bíróságot egy ilyen rangos nemzetközi sporteseményre. Szerintem sok hazai játékvezető jobb teljesítményt tudna nyújtani, mint a Dél-Afrikában látott bírák némelyike” – vélekedik a szakember. Horoba egy jóslatot is megkockáztatott: szerinte eddigi teljesítménye alapján Németország nyeri meg a világbajnokságot.

Rosbergé a pont

Forma-1

T. J. L.

▶ A valenciai pályán megrendezett vasárnapi Európa Nagydíj leintése után pár órával a versenyfelügyelők 5 másodperces időbüntetéssel sújtottak kilenc pilótát. Button, Barrichello, Hülkenberg, Kubica, Petrov, Sutil, Búmi, De la Rosa és Liuzzi közös „bűne” az volt, hogy megszegve a biztonsági autós szabályt, túl gyorsak voltak a saféty-car mögött lerótt első körben. Az ítéletnek két vesztese is lett. De la Rosa (Ferrari) a kilencedik helyről előrelépett a nyolcadikra, a svájci Búmi (Toro Rosso) bánatára. A pontszerzők sorrendje más helyütt nem szenvedett változást. A versenyfelügyelői testület Glockot (Virgin Racing) 20 másodperccel büntette, mert nem vette figyelembe a kék zászlót. A német versenyző így is két kör hátránnyal végzett a 18. helyen. Alonso és a Ferrari is két ponttal gazdagodott, így az egykori spanyol világbajnok most 98 ponttal ötödik, a Ferrari 165-tel harmadik a csapatversenyben. Folytatás a Brit Nagydíjon, két hét múlva. ◀

Hänescu-ügytől zeng Wimbledon

Tenisz

Turós-Jakab László

▶ A vasárnapi pihenő után tegnap folytatódott a küzdelem az év harmadik Grand Slam-viadalán, a wimbledoni füves pályás teniszbajnokságon.

Még tegnap is a Hänescu-ügy volt a téma, s az érintett is megtörte a csendet. A világrangsorban jelenleg 37. helyen álló román játékos elpanaszolta, hogy a mérkőzés kezdete óta molesztálta egy kis csoport, amely aztán egyre gyakrabban hurrogott, többször is lúzernek nevezte, sértegette és megtapsolta hibáit. Bár a nyilvánvalóan ittas társaság – három brit és egy ír – végül a rendőrségen kötött ki, ahonnan óvadék ellenében hamar szabadult, a szervezők nem kívántak ok-okozati kapcsolatot teremteni megnyilvánulásaik és Hänescu viselkedése között.

Esélyesek menetelése a wimbledoni fűvön

Tegnap simán jutott a legjobb 8 közé a címvédő svájci Roger Federer (1.), no meg a Williams-nővérek, Serena (1.) és Venus (2.). A belga párharcban Kim Clijsters (8.) 2-6, 6-2, 6-3-ra verte Justine Henint (17.), s nem szakadt meg a cseh Petra Kvitová, a bolgár Cvetana Pironkova, sőt az észak-amerikai Kaia Kanepi wimbledoni kalandja sem. A német Julia Görges oldalán, a magyar Szávay Ágnes bejutott a harmadik fordulóba a párosoknál. A cseh Tomas Berdych (12.) 4-6, 7-6 (1), 7-5, 6-3-ra nyert a Hänescut búcsúztató német Daniel Brands ellen.

Simán jutott a legjobb nyolc közé a címvédő svájci Roger Federer

A kitartó molesztálást egy *The Guardian* által idézett szemtanú is megerősítette. Az illető azt vallotta, látta, amint a sokadik sértő bekiabálás után Hänescu az öt heccelő nézők felé köpött és káromkodott is, majd szándékosan vétett lábhibát és akaratlan pontatlan adogatásokkal tett pontot

érthetetlen viselkedésére. „Bocsánatot kérek a szurkolóktól, az All England Lawn Tennis Club közönségétől, és mindenkitől, akit megsértettem” – áll a teniszszórnak a BBC által idézett hivatalos közleményében. Ugyanott a játékos elismeri, hogy az ötödik szettben elvesztette önruralmát, és azt is leszögezi, hogy nem úgy kellett volna reagálnia a provokációkra.

A köpködésért és szitkozódásért kapott 7500 dolláros pénzbírság mellett Hänescut ugyanannyira büntették non combat-jáért is, s mert „nem tett meg mindent” a mérkőzésen, megeshet, hogy a sportágat patronáló szervezet, az ATP is elmarasztalja valamilyen formában. ◀

Röviden

Két magyar kosárcsapat indulhat a férfi Eurochallenge sorozatban

Az újabb szabadkártyának köszönhetően az MJUS-Fortress Körmend mellett a Szolnoki Olaj férfi kosárlabdacsapata is elindulhat ősszel az Eurochallenge nevű sorozatban. Az Euroliga és az Európa Kupa után a kontinentális vetélkedések harmadik vonalát képviselő széria mezőnye a magyar szövetség lobbija révén bővült, a végső döntést hamarosan közzé teszi az európai szervezet (FIBA Europe).

Keddi napon kezd a BL-selejtezőt a Debrecen

A Debrecen keddi napon játssza idei első mérkőzését a labdarúgó Bajnokok Ligája selejtezőjében. A hajdúsági klub honlapja tegnap arról számolt be, hogy a kvalifikációs sorozat második körében a DVSC-TEVA július 13-án 18 órától lép pályára az észak-keleti Levadia Tallinn vendégeként. A visszavágóra július 21-én 20 órától kerül sor Debrecenben.

Elnapolták a Szerbiába hazamenekült kosárlabdázó büntetőperét

Szeptemberre napolták el hétfőn Belgrádban annak a szerb kosárlabdázónak a büntetőperét, aki tavalyelőtt New York államban olyan súlyosan bántalmazott egy amerikai diákot, hogy az több hétre kómába esett. A tettes, Miladin Kovacevic ellen életveszélyt okozó testi sértés vádjával folyik eljárás Szerbiában. Pere márciusban kezdődött, és hétfőn folytatódott volna, de szeptember 13-ra elnapolták: a védőügyvédje írásban közölte a bírósággal, hogy túlságosan lefoglalják más ügyek, ezért nem tud megjelenni a tárgyaláson. A kosárlabdázót 2008 októberében vették őrizetbe Belgrádban, de szabadlábon várja pere kimenetelét. Ha bűnösnek találják, nyolc évig terjedő börtönbüntetéssel sújthatják.

Howard Lowe és Oliver remekelt az amerikai atlétikai bajnokságon

Hét számban is a világ idei legjobb eredménye született a vasárnap zárult amerikai atlétikai bajnokságon, melyen a sok jó teljesítmény közül kiemelkedett a magasugró Chaunte Howard Lowe, illetve a 110 gátas David Oliver produkciója. Howard Lowe remek formában versenyz az idén, május végén Cottbusban 2,04 méterig jutott, melyet most, Des Moinesban egy centivel sikerült túlszárnyalnia, s ezzel tovább javította a nemzeti csúcst. A 26 éves versenyző később távolugrásban is rajthoz állt, s ihletett formáját erre a számra is átmentette, csak a világbajnok Brittney Reese-től kapott ki, s 6,90 méteres eredménye a világ idei ötödik legjobbja. A bajnokságnak több nagy hiányzója is volt, közülük is a két legnagyobb a kisebb sérüléssel bajlódó Tyson Gay és Sanya Richards voltak, de Carmelita Jeter sem vállalta az indulást.

Vokoun lett az idény legjobb cseh jégkorongozója

Tomas Vokount választották a 2009/10-es idény legjobb cseh jégkorongozójának. Utoljára 1998-ban fordult elő, hogy kapus nyerte az Arany Hokibot Díjat. A világbajnoki cím elnyerésében óriási érdemeket szerzett Vokoun Jaromir Jagrt, valamint az észak-amerikai profiligában (NHL) a legtöbb pontot gyűjtő cseh csatárt, Tomas Plekanecet előzte meg a szavazáson.

A FIFA nem kommentálja a bírói tévedéseket

A Nemzetközi Labdarúgó Szövetség (FIFA) közleményben jelezte: nem kommentálja a dél-afrikai világbajnokság vasárnapi nyolcaddöntőinek bírói tévedéseit. „A játékvezetők mérkőzés alatti döntéseivel kapcsolatban a FIFA nem tesz semmilyen megjegyzést” – állt a levélben.